



АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ
О РАДУ
АГЕНЦИЈЕ ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ
за 2023. годину

Београд, 2024.



**Република Србија
АГЕНЦИЈА**

Београд, Мајке Јевросиме 51

Број: 022-37/2024-01

Датум: 22.02.2024. године

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ АГЕНЦИЈЕ ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Агенција за квалификације (у даљем тексту: Агенција) подноси овај годишњи извештај према чл. 14. и 18. Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 27/2018, 6/2020, 129/2021 – др. закон, 76/2023, у даљем тексту: Закон о НОКС-у) и према члану 46. Закона о јавним агенцијама ("Службени гласник РС", бр. 18/2005, 81/2005 - испр. и 47/2018).

На Програм рада Агенције за квалификације за 2023. годину (у даљем тексту: Програм рада) Влада Републике Србије дала је сагласност Решењем 05 број 021-1063/2023 од 09.02.2023. године.

Агенција је овим Програмом рада, дајући подршку успостављању јединственог и функционалног националног система квалификација у Републици Србији, одредила приоритетне следеће активности, које је планирала да спроведе у 2022. години:

- I УНАПРЕЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ И УЧЕШЋЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ ПРОЈЕКТИМА
- II РАЗВОЈ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈА
- III ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ САВЕТУ НОКС-а И СЕКТОРСКИМ ВЕЋИМА
- IV ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА КВАЛИФИКАЦИЈА
- V УСКЛАЂИВАЊЕ НОКС-а СА ЕОК-ом
- VI ПРИЗНАВАЊА СТРАНИХ ШКОЛСКИХ И ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА
- VII АКРЕДИТАЦИЈА ЈАВНО ПРИЗНАТИХ ОРГАНИЗАТОРА АКТИВНОСТИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ
- VIII ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ КВАЛИТЕТА И СТРАТЕГИЈЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
- IX ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД АГЕНЦИЈЕ

Како развој система Националног оквира квалификација Републике Србије подразумева и успостављање институционалног оквира, Агенција је Програм рада усагласила са приоритетима, како националних, тако и европских стратешких докумената.

САДРЖАЈ

	АГЕНЦИЈА – ОСНОВНИ ПОДАЦИ	5
I	УНАПРЕЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ И УЧЕШЋЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ ПРОЈЕКТИМА	7
I-1	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за развој квалификација, имплементацију НОКС-а и усклађивање са ЕОК-ом	9
I-2	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за област (осигурања квалитета) стручног образовања и обучавања	10
I-3	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за област признавања квалификација/страних школских исправа - са чланицама ENIC и NARIC мреже	11
I-4	Унапређивање постојеће сарадње са релевантним међународним организацијама	12
I-5	Координација и припрема делегираних представника Агенције за учешће на међународним скуповима и догађајима	12
I-6	Припрема и имплементација развојних пројеката у којима ће Агенција учествовати током 2023. године	13
I-7	Припрема предлога програма/пројеката и аплицирање за учешће у програмима/пројектима у функцији водећег партнера или улози партнера-учесника, а чији су носиоци међународне организације	13
II	РАЗВОЈ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈА	14
II-1	Разматрање иницијатива за увођење нових квалификација	15
II-2	Пружање подршке подносиоцима иницијативе	16
II-3	Припрема предлога стандарда квалификација	17
II-4	Праћење ефеката процеса развоја стандарда квалификације	19
II-5	Праћење имплементације стандарда услуга каријерног вођења и саветовања	

III	ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ САВЕТУ НОКС И СЕКТОРСКИМ ВЕЋИМА	22
III-1	Пружање подршке Савету за НОКС и секторским већима у складу са Законом о НОКС-у	23
III-2	Координирање рада секторских већа	24
III-3	Подршка секторским већима у анализирању података о потребним квалификацијама на свим нивоима НОКС-а	26
III-4	Подршка секторским већима у имплементацији Комуникационе стратегије секторских већа	
III -5	Подршка секторским већима у анализи веза квалификација и занимања	
IV	ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА КВАЛИФИКАЦИЈА	28
IV-1	Одржавање Регистра и Портала НОКС-а	29
IV-2	Ажурирање Листе квалификације	30
IV-3	Промовисање НОКС Портала и Регистра	31
V	ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ У ПРОЦЕСУ ПОВЕЗИВАЊА НОКС-а СА ЕОК-ом и ЕПВО-ом	32
V-1	Подршка активностима повезивања НОКС-а са ЕОК-ом	33
V-2	Усклађивање са европским политикама у аспектима проходности кроз нивое НОКС-а и развоја нових образовних могућности	34
V-3	Развијање механизма за осигурање квалитета активности и ефеката КВИС по угледу на ЕУ препоруке	35
V-4	Припрема и имплементација развојних пројеката, анализа и истраживања од значаја за развој квалификација	
VI	ПРИЗНАВАЊА СТРАНИХ ШКОЛСКИХ И ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА	38
VI-1	Признавање страних основношколских и средњошколских исправа	40
VI-2	Признавање страних високошколских исправа (професионално признавање)	40
VI-3	Проширивање и унапређивање активности ENIC/NARIC центра	41
VI-4	Међународна активност Агенције у оквиру ENIC/NARIC мреже	41
VI-5	Активнија сарадња са домаћим партнерима	42
VI-6	Сарадња са ENIC/NARIC центрима	30

VII	АКРЕДИТАЦИЈА ЈАВНО ПРИЗНАТИХ ОРГАНИЗАТОРА АКТИВНОСТИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ	44
VII-1	Унапређивање стандарда, односно услова за обављање активности образовања одраслих	46
VII-2	Спровођење поступка за стицање статуса ЈПОА	46
VII-3	Развој стандарда за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА	46
VII-4	Подстицање сарадње и размене информација између ЈПОА на локалном и регионалном нивоу	47
VII-5	Пружање подршке ЈПОА у имплементацији и унапређивању система квалитета	47
VII-6	Вршење спољашње провере квалитета ЈПОА	48
VII-7	Информисање других организација о условима, предностима и значају стицања статуса ЈПОА	48
VII-8	Вођење Подрегистра за ЈПОА	48
VII-9	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним организацијама и учешће у пројектима усмереним на развој неформалног образовања одраслих	48
VIII	ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ КВАЛИТЕТА И СТРАТЕГИЈЕ КОМУНИКАЦИЈЕ	50
VIII-1	Унапређивање квалитета, организације и управљања ресурсима Агенције и комуникације са различитим заинтересованим циљним групама	51
IX	ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД АГЕНЦИЈЕ	54
IX-1	Праћење и примена прописа	54
IX-2	Унапређивање канцеларијског пословања у електронском облику и повезивање са државном Писарницом	56
IX-3	Обезбеђивање, контрола и управљање финансијским средствима за рад Агенције	59
IX-4	Ревизија улазних параметара за одређивање висине таксе за пружање јавне услуге	

АГЕНЦИЈА

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

ОСНИВАЧ	Влада Републике Србије	Агенција је основана од стране Владе Републике Србије 7. септембра 2018. године доношењем Одлуке о оснивању Агенције за квалификације („Службени гласник РС“ бр. 68/2018). Одлука је донета на основу члана 14. став 1. Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 27/2018 и 6/2020), члана 9. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 81/05 – исправка и 47/18) и члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон). Поменута одлука је ступила на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, односно 15. септембра 2018. године.
Датум оснивања	7.9.2018.г.	
Датум уписа у судски регистар	26.9.2018.г.	Привредни суд у Београду
Матични број	17918834	Извод из регистра – Републички завод за статистику
ПИБ	111080545	Министарство финансија – Пореска управа
ЈБКЈС	69684	РЕПУБЛИКА СРБИЈА, МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА, УПРАВА ЗА ТРЕЗОР Евиденција корисника јавних средстава (КЈС)
Тип КЈС	6 - други корисници јавних средстава	
Ознака трезора	601	
Седиште	Београд Мајке Јевросиме 51	
Директор	проф. др Часлав Митровић	Решење Владе РС 24 Број: 119-11333/2018 од 4.4.2019.г.
Управни одбор	- Драган Поповић, председник - проф. др Фадиљ Еминовић - Ђорђе Ђоковић - Драгица Ивановић - Бранислава Стојановић	Решење Владе 24 Број: 119-9762/2018 од 20.10.2023. г.

Планиране активности Агенције су:

- I УНАПРЕЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ И УЧЕШЋЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ ПРОЈЕКТИМА**
- II РАЗВОЈ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈА**
- III ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ САВЕТУ НОКС-а И СЕКТОРСКИМ ВЕЋИМА**
- IV ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА КВАЛИФИКАЦИЈА**
- V ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ У ПРОЦЕСУ ПОВЕЗИВАЊА НОКС-а СА ЕОК-ом и ЕПВО-ом**
- VI ПРИЗНАВАЊА СТРАНИХ ШКОЛСКИХ И ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА**
- VII АКРЕДИТАЦИЈА ЈАВНО ПРИЗНАТИХ ОРГАНИЗАТОРА АКТИВНОСТИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ**
- VIII ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ КВАЛИТЕТА И СТРАТЕГИЈЕ КОМУНИКАЦИЈЕ**
- IX ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД АГЕНЦИЈЕ**

I УНАПРЕЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ И УЧЕШЋЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ ПРОЈЕКТИМА

У оквиру ове приоритетне области, Програмом рада, предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
I-1	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за развој квалификација, имплементацију НОКС-а и усклађивање са ЕОК-ом	На основу постојеће базе података која се редовно ажурира кроз предлог Листе међународних институција, организација и тела за умрежавање и сарадњу, током 2023. године Агенција ће успостављати, односно унапређивати сарадњу и континуирано се уврежавати са мапираним институцијама, телима и организацијама надлежним за развој квалификација. Поред тога, Агенција ће радити на мапирању потенцијалних међународних пројеката и организација ради припреме развојних пројеката и истраживања у области квалификација и пружати техничку помоћ у припреми и спровођењу пројеката. Запослени ће учествовати у пројектима у области осигурања квалитета и целоживотног учења.
I-2	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за област (осигурања квалитета) стручног образовања и обучавања	У 2023. години, Агенција ће наставити да унапређује сарадњу са Форумом за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању Европске фондације за обуке (у даљем тексту: ETF) - ETF Forum for Quality Assurance in Vocational Education and Training - и Европском мрежом за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању - European Quality Assurance in Vocational Education and Training, као и другим међународним телима и мрежама које су релевантне у области (осигурања квалитета) стручног образовања и обучавања. На основу постојеће базе података која се редовно ажурира кроз предлог Листе међународних институција, организација и тела за умрежавање и сарадњу, током 2023. године Агенција ће успостављати, односно унапређивати сарадњу са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за стручно образовање и обучавање, високо образовање као и за осигурање квалитета.
I-3	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за област признавања квалификација/страних школских исправа - са чланицама ENIC/NARIC мреже	На основу постојеће базе података која се редовно ажурира кроз предлог Листе међународних институција, организација и тела за умрежавање и сарадњу, током 2023. године Агенција ће успостављати, односно унапређивати сарадњу са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за признавање квалификација/страних школских исправа, односно са чланицама ENIC/NARIC мреже. Агенција ће учествовати на годишњим састанцима ENIC/NARIC мреже, као и на другим догађајима у организацији ових мрежа.
I-4	Унапређивање постојеће сарадње са релевантним међународним организацијама	Агенција ће наставити да развија сарадњу са: – Агенцијом Европске уније ETF (European Training Foundation); – Немачком организацијом за међународну сарадњу (GIZ); – Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу (SDC); – Секретаријатом Иницијативе за реформу образовања у Југоисточној Европи (The Education Reform Initiative of South Eastern Europe (ERI SEE)); – Светском банком у Србији (World Bank in Serbia); – Европском банком за обнову и развој (EBRD); – NIRAS-ом - „Знањем до посла“; – Фондацијом Темпус; – Саветом Европе - Council of Europe; – Саветодавном групом за ЕОК (Европска комисија); – UNICEF-ом; – Саветом за Регионалну сарадњу RCC (The Regional Cooperation Council); – EQPR - European Qualifications Passport for Refugees; - и другим релевантним међународним организацијама.

I-5	Координација и припрема делегираних представника Агенције за учешће на међународним скуповима и догађајима	Припрема делегираних представника Агенције за међународне скупове и догађаје и, пружање помоћи при изради одговарајућих презентација. Координација и припрема за учешће представника Агенције на састанцима Саветодавне групе ЕОК (EQF AG) и Европског простора високог образовања (EHEA).
I-6	Припрема и имплементација развојних пројеката у којима ће Агенција учествовати током 2023. године	Агенција ће пратити развој пројеката и, реализацију активности на пројектима чија се имплементација очекује током 2023. године: 1. REdiS 2030 - Оснаживање везе између запошљавања и социјалне инклузије - Јачање капацитета релевантних институција у оквиру Уговора о реформи сектора образовања у Србији; 2. EQAVET-NRP - Европска мрежа за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању – Национална референтна тачка; 3. DECIDE-GIZ Дијалог о запошљавању младих, иницијатива и дуално образовање; 4. GIZ Support to Serbia's EU accession negotiations in the Negotiation Chapter 3 related to professional qualifications; 5. IPA 2020 Increased offer and diversification of accredited non-formal training courses and adult training providers; 6. Erasmus+ Programme (ERASMUS) Имплементација приоритета Европске агенде за образовање одраслих – Национални координатори за имплементацију Агенде; 7. Erasmus+ Programme (ERASMUS) EOK, Europass и Euroguidance - Национални центри; 8. SDC – Пројекат „Подршка у развоју и успостављању Националног модела дуалног образовања“; 9. ERI SEE – Пројекат „Унапређивање квалитета образовања и оспособљавања у регији Југоисточне Европе“; 10. EBRD - Подршка систему образовања на основу закљученог Споразума; 11. RCC - The Regional Cooperation Council, Пројекат Савета за Регионалну сарадњу са европским и евроатлантским интеграцијама Југоисточне Европе; 12. EQPR - European Qualifications Passport for Refugees. Агенције је постала интегрални део система професионалног признавања квалификација европског образовног простора; 13. Фондација РОМА - Пројекат „Поспешивање запошљивости младих рома и ромкиња фаза II“, који спроводи ФОР; 14. UNICEF - Пројекат „Дигитализација алата за каријерно вођење и саветовање младих“; 15. GIZ - Пројекат подршке реформи јавне управе у процесу приступања ЕУ; 16. SDC NIRAS E2E - Пројектна сарадња са организацијом „Знањем до посла“; 17. ERASMUS, EQF, IBA - Повезивање Регистра НОКС-а са Europass онлајн платформом; 18. Erasmus+ - Пројекат MICROGUIDE - Развијање Правилника за имплементацију микрокреденцијала у високом образовању; 19. EQPR - European Qualifications Passport for Refugees. У оквиру овог пројекта Агенција пружа стручну подршку као интегрални део система професионалног признавања квалификација европског образовног простора.
I-7	Припрема предлога програма/ пројеката и аплицирање за учешће у програмима/пројектима у функцији водећег партнера или улози партнера/учесника, а чији су носиоци међународне организације	Координатори за међународну сарадњу ће, у консултацији и/или на предлог директора и руководиоца центара и служби Агенције, мапирати потенцијалне међународне пројекте и организације са којима Агенција може остварити сарадњу ради припреме развојних пројеката из надлежности Агенције (развој квалификација, делатност ЈПОА, признавање страних школских исправа, професионално признавање и остало). Након доношења одлуке од стране директора о томе за који ће пројекат Агенција аплицирати, координатори ће припремити неопходну документацију и благовремено аплицирати.

Очекивана вредност индикатора за 2023. годину	1. Остварена сарадња и континуирано умрежавање са релевантним институцијама, телима или организацијама које су надлежне за развој квалификација и осигурања квалитета, као и за признавање квалификација/страних школских исправа (најмање 5). 2. Унапређена постојећа сарадња са релевантним међународним организацијама; 3. Координација и припрема за учешће представника Агенције на најмање 5 релевантних међународних скупова и догађаја; 4. Праћење реализације најмање 10 пројеката; 5. Аплицирање за 2 међународна пројекта.
--	---

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област I.

I-1 Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за развој квалификација, имплементацију НОКС-а и усклађивање са ЕОК-ом

На основу постојеће базе података која се редовно ажурира кроз предлог Листе међународних институција, организација и тела за умрежавање и сарадњу, током 2023. године Агенција је унапређивала сарадњу и континуирано умрежавање са мапираним институцијама, телима и организацијама надлежним за развој квалификација имплементацију НОКС-а и усклађивање са ЕОК-ом.

Представници Агенције су учествовали на састанцима Саветодавне групе ЕОК-а при Европској Комисији (EQF AG) за 2023. годину, у складу са Програмом рада Саветодавне групе, као и на састанцима Европског простора високог образовања (ЕНЕА) у организацији Савета Европе.

Агенција је у партнерству са Министарством просвете партиципирала у реализацији пројекта „EQF, Europass and Euroguidance - National Centres” Erasmus EQF IBA у оквиру кога се врши повезивању Регистра НОКС-а са европским порталом (Europass).

Агенција је организовала је презентацију „Даљи развој квалификација у ИКТ сектору – швајцарско и европско искуство“ уз сарадњи са пројектом „Знањем до посла – E2E” који реализује NIRAS IP Consult. Гост предавач је био експерт за високо стручно образовање у области ИКТ-а Dietmar Eglseider, ICT Berufsbildung из Берна, који је представио искуства у вези са развојем квалификација у ИКТ сектору у оквиру швајцарског образовног система са посебним освртом на делотворну сарадњу са тржиштем рада. Учесници скупа били су чланови секторских већа и представници релевантних институција из области образовања. Током презентације учесници су упознати са примерима примене оквира е-компетенција у швајцарском систему образовања. У оквиру презентације је представљен и Европски оквир е-компетенција (European e-Competence Framework – e-CF) који пружа јасне смернице при одлучивању у процесу избора и запошљавања кандидата, као и обуке и процене компетенција ИКТ професионалаца.

Агенција је наставила рад на изради смерница за примену микрокреденцијала у високом образовању у оквиру пројекта MICROGUIDE „Развијање Правилника за имплементацију микрокреденцијала у високом образовању” Еразмус+ програма.

Пројектни партнери су: Accreditation council for entrepreneurial and engaged universities из Немачке, Universitata de Lleida из Шпаније, Универзитет у Грацу и Универзитет у Београду.

У оквиру регионалног пројекта Секретаријата Иницијативе за реформу образовања Југоисточне Европе (Education Reform Initiative of South Eastern Europe) - ERI SEE: Унапређење квалитета образовања и обука у Југоисточној Европи (Enhancing Quality of Education and Training in South Eastern Europe) - EQET SEE Агенција је била организатор низа националних састанака експерата из области образовања и бизниса, учесник регионалних састанака за валидацију стандарда занимања Бравар у Драчу и регионалних састанака за развој регионално заснованог стандарда квалификација Бравар у Титани и Бару. У оквиру пројекта Агенција је била учесник састанака подршке за развој TLM за пољопривредног техничара традиционалне и органске производње који је организован.

Током 2023. године Агенција је у складу са својим надлежностима наставила и активности на повезивању Регистра НОКС-а и Europass онлајн платформе, као и редовним уношењем садржаја и података преведених са српског на енглески језик.

I-2 Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за област (осигурања квалитета) стручног образовања и обучавања

На основу постојеће базе података која се редовно ажурира кроз предлог Листе међународних институција, организација и тела за умрежавање и сарадњу, током 2023. године Агенција је унапређивала сарадњу и континуирано умрежавање са мапираним институцијама, телима и организацијама надлежним за област (осигурања квалитета) стручног образовања и обучавања те су представници Агенције активно учествовали у пројектним активностима које су се односиле на горепоменућу област.

Као кључан партнер пројекту IPA 2020, Агенција је учествовала у припремним активностима за реализацију пројекта. Приоритет пројекта је даљи развој неформалног образовања одраслих, примена стандарда акредитације активности образовања одраслих, успостављање ефикасног система осигурања квалитета образовања одраслих.

Агенција је у току 2023. године наставила са консултативним процесом и спровођењем процеса пилотирања Методолошког оквира евалуације система Националног оквира квалификација у Републици Србији који обухвата и индикаторе ефеката нових квалификација на запошљавање и целоживотно учење. У сарадњи са партнерима Министарством просвете, Канцеларија за дуално образовање и уз подршку НИРАС пројекат организоване су 3 фокус групне дискусије.

У оквиру SDC пројекта обезбеђена средства за ангажовање експерата за рад на анализи образовних понуда у формалном и неформалном образовању и запошљавања лица са предметним квалификацијама, што би укључивало и анализу аката којима је регулисано њихово запошљавање (правилници, каталог радних места и др.). Резултати рада експерата се очекују током 2024. године, када ће поред припремљених анализа и презентација, бити спроведен и консултативни процес и припремљена иницијатива за квалификацију Предметни наставник.

Агенција је била учесник на заједничком регионалном састанку компоненти VET – QA за развој препорука и алата за екстерну евалуацију учења заснованог на раду (WBL), организованом у оквиру иницијативе за Унапређивање квалитета образовања и обуке у Југоисточној Европи - Пројекат EQET SEE, који је одржан у Кишињеви, Република Молдавија.

У сегменту унапређивања система каријерног вођења и саветовања Агенција реализовала низ активности. Током 2023. године Агенција је организовала и реализовала низ састанака „Радне групе за унапређивање услуга КВиС са темом унапређивања услуга КВиС“ којим координира, у оквиру којих је настављен рад анализи компетенција каријерних практичара, израда алата за КВиС, те дефинисања стандарда за самовредновање и спољашње вредновање рада ЈПОА за КВиС. Подршку у реализацији састанака пружио је пројекат „Знањем до посла“.

Агенција уз подршку UNICEF-а је развила и дигитални алат за каријерно вођење и саветовање - @Каријерно самоусмеравање. Алат је пилотиран у основним и средњим школама и доступан јавности на порталу Агенције за квалификације.

Агенција је у 2023. години наставила да унапређује сарадњу са Форумом за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању Европске фондације за обуке (у даљем тексту: ETF) - ETF Forum for Quality Assurance in Vocational Education and Training и Европском мрежом за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању - European Quality Assurance in Vocational Education and Training као и са другим међународним телима и мрежама које су релевантне у области осигурања квалитета стручног образовања и обучавања.

I-3 Успостављање и унапређивање сарадње са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за област признавања квалификација/страних школских исправа - са чланицама ENIC/NARIC мреже

На основу постојеће базе података - предлога Листе међународних институција, организација и тела за умрежавање и сарадњу, Агенција је у 2023. години успостављала и унапређивала сарадњу са међународним институцијама, телима и организацијама надлежним за признавање квалификација/страних школских исправа, односно са чланицама ENIC/NARIC мреже. Запослени Агенције су учествовали на годишњим састанцима ENIC/NARIC мреже, као и на другим догађајима и иницијативама у домену надлежности Агенције.

Агенција је радила на унапређивању сарадње са земљама региона на пољу олакшаног процеса признавања високошколских исправа на Конференцији „Високо образовање-трендови и иновације“ у организацији ЦИП-а (Центар за информисање и признавање докумената из области високог образовања).

Запослени су учествовали на годишњем, 30-ом заједничком састанку ENIC/NARIC мреже. Састанак су организовали Европска комисија, Савет Европе и Унеско, а одржан је од 11. до 13. јуна 2023. године у Стокхолму, у Шведској. Домаћин овогодишњег састанка био је Шведски савет за високо образовање. Током састанка, како у пленарном, тако и у радионичком делу, разговарало се о многим актуелним темама које се односе не само на признавање и вредновање страних квалификација, академску и професионалну мобилност, већ и на теме које се односе на даљи развој образовних политика у ширем смислу. Агенција је узела учешће на „Workshop/Traning of ENIC/NARIC staff od Regional Recognition Database“ у Подгорици, Црна Гора.

Агенција је потписала Меморандум о разумевању са UNHCR-ом у Србији са циљем унапређење приступа избеглица образовању и запошљавању у Републици Србији.

Информативна сесија, која је носила исти радни наслов, имала је за циљ оснаживање капацитета запослених у институцијама потписницама и партнерским организацијама.

Састанак је био повод за размену информација о пословима и мисији две институције и партнерских организација и прилика коју су учесници искористили да размене мишљења и понуде решења за проблема интеграције избеглица у процесу образовања и запошљавања у Србији.

Агенција је била домаћин састанка са директором италијанског CIMEA центра, током састанка су размењена искуства у начину рада и представљене прилике за узајамну мобилност особља, зарад стицања радног искуства и проширења знања у области академског признавања страних школских исправа у државама чланицама NARIC мреже.

I-4 Унапређивање постојеће сарадње са релевантним међународним организацијама

Агенција је наставила да развија сарадњу са Немачком организацијом за међународну сарадњу (GIZ), Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу (SDC) и компонентом „Знањем до посла – E2E“, Секретаријатом Иницијативе за реформу образовања у Југоисточној Европи (ERI SEE), ETF-ом и другим релевантним међународним организацијама.

Током 2023. године потписан је Меморандума о разумевању са UNHCR-ом у Србији са циљем унапређење приступа избеглица образовању и запошљавању у Републици Србији.

I-5 Координација и припрема делегираних представника Агенције за учешће на међународним скуповима и догађајима

Запослени у Агенцији су пратили развој пројеката и извештавали директора и руководство Агенције о реализацији активности на пројектима који су имплементирани током 2023. године, и то:

- Пројекта Секретаријата Иницијативе за реформу образовања Југоисточне Европе (Education Reform Initiative of South Eastern Europe) - ERI SEE: Унапређење квалитета образовања и обука у Југоисточној Европи (Enhancing Quality of Education and Training in South Eastern Europe) - EQET SEE;
- Јачање капацитета релевантних институција у оквиру Уговора о реформи сектора образовања у Србији– Оснаживање везе између запошљавања и социјалне инклузије (REdiS 2030);
- Европска мрежа за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању – Национална референтна тачка (EQAVET-NRP) кроз пројекат: НАЦИОНАЛНА РЕФЕРЕНТНА ТАЧКА СРБИЈА 2 – СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА ЗА БУДУЋНОСТ (VET4F);
- Еразмус+ пројекат MICROGUIDE - Развијање Правилника за имплементацију микрокреденцијала у високом образовању.

I-6 Припрема и имплементација развојних пројеката у којима ће Агенција учествовати током 2023.

Агенција је учествовала у припреми пројекта IPA 2020 „Повећана понуда и диверсификација акредитованих неформалних курсева обуке и пружаоца обуке одраслих“.

I-7 Припрема предлога програма/ пројеката и аплицирање за учешће у програмима/пројектима у функцији водећег партнера или улози партнера/учесника, а чији су носиоци међународне организације

Агенција је партнер на пројектима Спровођење ревидираних приоритета Европске агенде за образовање одраслих и EQF, Europass and Euroguidance – National Centres МП. Радне групе Агенције и Министарства просвете наставиле су пројектне активности поводом почетка реализације пројеката Спровођење ревидираних приоритета Европске агенде за образовање одраслих – Национални координатори за спровођење/ERASMUS-EDU-2021-AL-AGENDA-IBA и EQF, Europass and Euroguidance – National Centres.

Припремљена је документација за апликацију за 2 пројекта (EQAVET - NRP — ERASMUS-EDU-2023-EQAVET-IBA и KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education).

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

- Остварена сарадња и континуирано умрежавање са релевантним институцијама, телима или организацијама које су надлежне за развој квалификација и осигурања квалитета, као и за признавање квалификација/страних школских исправа;
- Унапређена постојећа сарадња са релевантним међународним организацијама;
- Координација и припрема за учешће представника Агенције на релевантним међународним скуповима и догађајима;
- Праћење реализације пројеката;
- Аплицирање за 2 међународна пројекта.

II РАЗВОЈ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈА

У оквиру ове приоритетне области, Програмом рада, предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
II-1	Разматрање иницијатива за увођење нових квалификација	На основу прописане процедуре и образаца Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације (у даљем тексту Иницијатива) врши се поређење са постојећим квалификацијама и стандардима квалификација. Након анализе садржаја Иницијативе и процене оправданости квалификације, израђује се Препорука о развоју квалификације и прослеђује одговарајућем секторском већу. Приликом припреме препорука користиће се поред Регистра НОКС-а и остали подаци из Јединственог информационог система просвете (ЈИСП).
II-2	Пружање подршке подносиоцима иницијативе	Агенција ће континуирано организовати радионице и консултативне састанке за заинтересоване предлагаче са циљем информисања о неопходним подацима и начину припреме Иницијативе. У циљу унапређивања квалитета студијских програма, а у складу са Стратегијом развоја образовања и васпитања Републике Србије до 2030. године, Агенција ће наставити са консултацијама и подстицањем представника високошколских установа, ради њиховог активнијег укључивања у процес развоја стандарда квалификација, партнерског удруживања и оснаживања за самосталну припрему Иницијатива. На интернет страници Агенције, као и на Порталу НОКС-а биће доступни, осим упутстава и образаца за подношење Иницијатива, информативни видео записи ради бољег разумевања процеса развоја стандарда и новина које НОКС доноси. У оквиру тога Агенција ће у сарадњи са партнерима континуирано унапређивати упутства и електронске алате за подношење и припрему иницијативе.
II-3	Припрема предлога стандарда квалификација	Агенција на основу Методологије за развој стандарда квалификације, и у складу са одлукама секторских већа, припрема предлоге нових стандарда квалификације. Осавремењивање преосталих стандарда квалификација (утврђених до краја 2019. године), а у складу са потребама тржишта рада, вршиће се на основу Методологије за развој стандарда квалификације и одлука секторских већа и током 2023. године. У току 2023. године Агенција ће наставити процес усклађивања развоја стандарда са процесом акредитације студијских програма, у сарадњи са Националним акредитационим телом (НАТ) у циљу достизања очекиваних исхода утврђених Акционим планом за спровођење Стратегије развоја образовања и васпитања од 2023. до 2026. године (АП СРОВРС). Такође ће наставити имплементацију тзв. зелених и дигиталних вештина у предлоге стандарда квалификација у складу са Декларацијом Зелене агенде, коју је Србија усвојила у октобру 2020. године на Конференцији у Софији и обавезала се да ће спроводити своје акције кроз Регионални акциони план који је усвојен на самиту у Словенији, у октобру 2021. године, као и са политикама које се односе на зелену транзицију и дигиталну трансформацију.

II-4	Праћење ефеката процеса развоја стандарда квалификације	Агенција ће у току 2023. године наставити са консултативним процесом и припремом података и плана за спровођење процеса пилотирања Методолошког оквира евалуације система Националног оквира квалификација у Републици Србији који обухвата и индикаторе ефеката нових квалификација на запошљавање и целоживотно учење. У складу са тим у сарадњи са партнерима биће организовани индивидуални интервјуи са кључним и релевантним представницима заинтересованих страна, фокус групе дискусије, групне дискусије и слично, како би се потврдила евалуативна матрица, односно препоручени кључни евалуативни критеријуми и за њих везана евалуативна питања.
II-5	Праћење имплементације стандарда услуга каријерног вођења и саветовања	Агенција континуирано прати имплементацију стандарда услуга каријерног вођења и саветовања (у даљем тексту: КВиС), као део подржавајућих политика у имплементацији НОКС-а, посебно у домену пружања подршке појединцу у управљању сопственим каријерним развојем и целоживотним учењем. Током 2023. године, Агенција ће, у сарадњи са партнерима, на основу започетог истраживања у 2022. години, наставити прикупљање података од релевантних институција и организација и сачинити Извештај о активностима КВиС-а и имплементацији стандарда услуга КВиС-а за 2023. годину.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. Размотрено 25 Иницијатива, од тога најмање 3 за квалификације у високом образовању; 2. Израђено 20 предлога стандарда квалификација, укључујући и осавремењивање стандарда квалификација утврђених до краја 2019. године; 3. Одржано најмање 15 радионица, састанака, обука и вебинара, од тога најмање 3 са представницима високог образовања; 4. Потврђен документ „Методолошки оквир евалуације система Националног оквира квалификација у Републици Србији“ од стране кључних актера у систему НОКС-а; 5. Припремљен „Извештај о активностима КВиС-а и имплементацији стандарда услуга КВиС-а за 2022. годину“.

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област II.

II-1 Разматрање иницијатива за увођење нових квалификација

У 2023. години у оквиру имплементације Закона о НОКС-у, Агенцији достављене су иницијативе предлагача у прописаним обрасцима – Елаборат о оправданости квалификације и Иницијални предлог стандарда квалификације. У складу са тим, као и са интерним актом Агенције – *Процедура за развој стандарда квалификације*, извршене су следеће активности:

Размотрене су 33 иницијатива различитих институција и тела (Табела бр. 1);

Табела бр. 1 Број размотрених иницијатива по типу подносиоца

Подносилац иницијативе	број
Средња стручна школа / Заједница школа	14
Секторско веће	10
Завод за унапређивање образовања и васпитања	5
Високошколска установа	3
Државни орган (министарство)	1

У овој години бележи се пораст броја иницијатива које самостално предлажу школе (Табела бр. 1). Од укупног броја размотрених иницијатива 1 је одбијена, 7 је у обради, док су на основу осталих иницијатива израђени предлози стандарди квалификација.

II-2 Пружање подршке подносиоцима иницијативе

У 2023. години Агенција је наставила са активностима у вези са пружањем подршке потенцијалним предлагачима у процесу подношења Иницијативе, што је укључивало и информисање представника школа и високошколских установа о процедури подношења иницијатива.

У оквиру тога извршене су следеће активности:

- Одржано је преко 30 састанака са заинтересованим предлагачима, пре свега средњим стручним школама (у области пословне администрације, трговине, угоститељства и туризма, уметности и хуманистичких наука, осталих услуга и производње хране) и представницима високог образовања у области биологије, хемије и математике са којима је одржано 7 састанака. У оквиру пројекта ERASMUS EQF IBA чији је основни циљ даље унапређивање транспарентности и упоредивости система квалификација на националном и међународном нивоу, као и подстицање дијалога и развоја социјалног партнерства у области образовања, Агенција је одржала преко 10 састанака са представницима високошколских установа, ангажованих за припрему општих описа квалификација у складу са Методологијом, којима су представљене процедуре за израду стандарда квалификација и дата стручна упутства за мапирање и повезивање квалификација са релевантним занимањима. Током 2023. године Агенција је радила на припреми аката којима би се унапредила процедура подношења иницијатива у високом образовању од стране високошколских установа;
- У организацији Агенције 15.09.2023. године одржана је Конференција „Пет година изазова, посвећености и успеха Агенције за квалификације“, на којој су разматрана питања у вези са процедуром припреме стандарда квалификација и изазовима у изради програма обука на основу стандарда квалификација. На Конференцији су поред институција из света образовања, рада и запошљавања, учешће у раду узели и представници удружења послодаваца и синдиката;
- Одржане су 2 дводневне радионице у Новом Саду и Врњачкој Бањи (Трећи и четврти национални дијалог) са представницима јавно признатих организатора активности образовања одраслих, локалних послодаваца и представника тржишта рада, где је између осталог представљен значај стандарда квалификација за израду програма ЈПОА и презентован поступак подношења Иницијатива;
- Унапређен је садржај Упутства за припрему Иницијативе додатним информацијама, намењен предлагачима што је и објављено на интернет страници Агенције. Континуирано се радило и на унапређивању садржаја Упутства за израду општег описа квалификације (обавезан елемент стандарда квалификације као и Регистра националних квалификација) у високом образовању, а у складу са препоруком Савета за ЕОК-а и националном Методологијом за развој стандарда квалификација.

II-3 Припрема предлога стандарда квалификација

Агенција је на основу Методологије, у складу са одлукама секторских већа, припремала предлоге стандарда квалификације. У оквиру тога реализовано је следеће:

- **Израђено је 26 предлога стандарда квалификација** (Табела бр. 2.). Од укупног броја израђених стандарда, њих 9 су стандарди квалификација који су осавремењени у складу са Методологијом;
- У оквиру **6 сектора**, на нивоу **3 НОКС-а** развијено је **5 предлога стандарда квалификација**, на нивоу **4 НОКС-а 19 предлога стандарда**, док су **први пут развијени стандарди у високом образовању на нивоу 6 НОКС-а** (подниво 6.1. НОКС-а, основне струковне студије) и **то 3 предлога стандарда квалификација** (Табела бр. 2);
- Усвојени **стандарди квалификација са пратећим актима** (*Одлука Савета за НОКС о утврђивању предлога стандарда квалификације и Решење о усвајању стандарда квалификације*) **објављени су на интернет страници Агенције**. Такође, уз припремљене предлоге стандарда квалификација и пратеће акте Савету за НОКС, достављене су и препоруке за стављање ван снаге програма наставе и учења за образовне профиле за које је урађен предлог стандарда квалификација;
- У процесу израде је **7 нових предлога стандарда квалификација**;
- Наставило се са одржавањем састанака радних група чланова секторских већа који су учествовали на **припреми иницијатива у високом образовању** (секторског већа за сектор образовања и васпитања за квалификације Васпитач и Мастер професор предметне наставе, секторског већа за сектор природних наука, математике и статистике за квалификације Дипломирани биолог, Дипломирани молекуларни биолог и физиолог, Дипломирани еколог и Дипломирани биохемичар, као и секторског већа за сектор друштвених наука, новинарства и информисања за квалификацију Дипломирани новинар/журналиста) на којима су чланови радних група дали више стручних мишљења о могућим исходима учења који би требало да се интегришу у иницијалне предлоге стандарда квалификација, док су се у континуитету наставиле и консултације чланова Радних група са колегама унутар својих матичних институција и установа (предлагачима) и релевантним партнерима. Истеком мандата чланова секторских већа припремљени нацрти иницијатива биће представљени члановима секторских већа у новом сазиву како би се даље наставило са припремама иницијатива у високом образовању.
- Настављене су консултације са представницима Министарства просвете, високошколских установа и Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању у циљу усклађивања система и процедуре акредитације студијских програма са прописаном процедуром и Методологијом за развој стандарда квалификација, како би се олакшало подношење иницијатива у високом образовању на чијим нацртима су радила секторска већа током 2023. године);
- Током 2023. године Агенција је наставила са имплементацијом тзв. Зелених и дигиталних вештина у свим предлозима стандарда квалификација у складу са Декларацијом Зелене агенде, коју је Србија усвојила у октобру 2020. године на Конференцији у Софији.

Табела бр. 2. Преглед квалификација за које су израђени стандарди по подсектору и нивоу

Квалификација	Ниво НОКС-а	Подсектор према КЛАСНОКС
Техничар информационих технологија	4	0613 Развој и анализа софтвера и апликација
Руковалац механизацијом у површинској експлоатацији	3	0724 Рударство и припрема минералних сировина
Техничар за администрирање рачунарских мрежа	4	0612 Пројектовање и администрирање база података и мрежа
Техничар моделар коже	4	0723 Производња и прерада текстила и коже (одећа, обућа и кожа)
Шумарски техничар	4	0821 Шумарство
Струковни инжењер контроле летења	6	1041 Услуге транспорта
Струковни инжењер ваздухопловног машинства	6	0716 Моторна возила, бродови и ваздухоплови
Струковни инжењер ваздушног саобраћаја	6	1041 Услуге транспорта
Сарадник у аудио продукцији	4	0211 Аудио-визуелне технике и медијска продукција
Сарадник у филмској и телевизијској продукцији	4	0211 Аудио-визуелне технике и медијска продукција
Техничар графичке дораде	4	0211 Аудио-визуелне технике и медијска продукција
Сценски маскер и власуљар	4	1012 Фризерске и козметичарске услуге
Техничар технологије дрвета и обликовања намештаја	4	0722 Производња и прерада материјала (стакло, папир, пластика и дрво)
Пољопривредни техничар	4	0811 Биљна и сточарска производња
Механичар грејне и расхладне технике	3	0713 Електротехника и енергетика
Пољопривредни техничар дигиталних технологија	4	0811 Биљна и сточарска производња
Техничар за управљање отпадом	4	0712 Технологија заштите животне средине
Авио-техничар за електро опрему ваздухоплова	4	0721 Производња хране
Авио-техничар за електронску опрему ваздухоплова	4	0716 Моторна возила, бродови и ваздухоплови
Авио-техничар за ваздухоплов и мотор	4	0716 Моторна возила, бродови и ваздухоплови
Бравар – заваривач	3	0715 Машинство и обрада метала
Ветеринарски техничар	4	0841 Ветерина
Полицајац	4	1032 Заштита људи и имовине
Декоратер зидних површина	3	0732 Грађевинарство
Правно-пословни техничар	4	0415 Секретарско и канцеларијско пословање
Полагач облога	3	0732 Грађевинарство

II-4 Праћење ефеката процеса развоја стандарда квалификације

- Агенција је у току 2023. године наставила са консултативним процесом и спровођењем процеса пилотирања Методолошког оквира евалуације система Националног оквира квалификација у Републици Србији који обухвата и индикаторе ефеката нових квалификација на запошљавање и целоживотно учење. У складу са тим у сарадњи са партнерима (Министарство просвете, Канцеларија и НИРАС пројекат) организоване су 3 фокус групне дискусије, како би се потврдила евалуативна матрица, односно препоручили кључни евалуативни критеријуми и за њих везана евалуативна питања. У сарадњи са партнерима спроведен је консултативни процес и припремљен предлог Методолошког оквира евалуације система Националног оквира квалификација у Републици Србији, док се финални Методолошки оквир очекује током 2024. године.

II-5 Праћење имплементације стандарда услуга каријерног вођења и саветовања

- Агенција континуирано **прати имплементацију Стандарда услуга каријерног вођења и саветовања**, као део подржавајућих политика у имплементацији НОКС-а, а у складу са Акционим планом за период 2021. до 2023. године Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године, те спроводи имплементацију НОКС-а у оквиру кога значајну улогу има осигурање квалитета реализације активности и услуга каријерног вођења и саветовања, на основу члана 20. тачка 4, а у вези са чланом 10. и 15. Закона о НОКС-у. Агенција је донела Решење о образовању Радне групе за унапређивање квалитета услуга Каријерног вођења и саветовања чији је задатак међусекторска сарадња и рад на изради анализа, докумената, инструмената и алата значајних за успостављање одрживог система КВиС и унапређивања квалитета активности и услуга КВиС у координацији Агенције.
- Током 2023. године, мапиране су кључне институције и организације и **припремљен нацрт упитника – обрасца за праћење реализације активности на примени стандарда услуга КВиС**. Спроведене су припреме за истраживање, упућени дописи институцијама уз упутство за спровођење истраживања и ефикасно прикупљање података. Истраживање је спроведено током фебруара и марта 2023. године. „Периодични извештај о праћењу имплементације услуга каријерног вођења и саветовања за 2021. и 2022. годину“ објављен је на сајту Агенције за квалификације, док су резултати јавно представљени на састанку партнера у оквиру састанка Радне групе за унапређивање услуга КВиС у новембру 2023. године.

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

- Размотрено је 33 иницијативе, од чега су три иницијативе биле за квалификације у високом образовању;
- Израђено 26 предлога стандарда квалификације, од чега је 9 осавремењених стандарда у складу са новом Методологијом;
- Одржано је 25 радионица, састанака, обука и вебинара, од тога 15 са представницима високог образовања;
- Припремљен предлог Методолошког оквира евалуације система НОКС-а;
- Припремљен је „Периодични извештај о праћењу имплементације услуга каријерног вођења и саветовања за 2021. и 2022. годину“.

III ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ САВЕТУ НОКС И СЕКТОРСКИМ ВЕЋИМА

Програмом рада Агенције у овом делу су предвиђене следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
III-1	Пружање подршке Савету НОКС-а и секторским већима у складу са Законом о НОКС-у	За потребе организације рада Савета за НОКС, Агенција ће у сарадњи са надлежним партнером пружати подршку у припреми седница и аката, као и унапређивања ефикасности и методологије рада секторских већа. НАПОМЕНА: Будући да је истекао мандат претходном чланству, очекује се именовање чланова Савета до краја 2022. или почетком 2023. године. С тим у вези Агенције ће пружити сву неопходну подршку у фази конституисања истог. Агенција ће континуирано достављати и презентовати Савету релевантне информације и податке о методолошком и процедуралном оквиру за развој квалификација, Регистру НОКС-а, усвојеним стандардима квалификација и везом са занимањима из Националне стандардне класификације занимања (Шифарник занимања), осавремењивању постојећих квалификација, као и потреби стављања ван снаге програма наставе и учења који су застарели и не одговарају стандардима квалификација. Такође, редовно ће информисати чланове Савета за НОКС о раду секторских већа и давати предлоге за унапређивање процедура и методологије рада секторских већа. У складу са тим очекује се да Савет припреми препоруке за унапређивање методологије и структуралног оквира за рад секторских већа.
III-2	Координирање рада секторских већа	Агенција ће пружати подршку председницима секторских већа у организацији и припреми седница, изради записника и аката, координацији рада радних група, у складу са усвојеним Пословником и Годишњим програмом рада Секторског већа.
III – 3	Подршка секторским већима у анализирању података о потребним квалификацијама на свим нивоима НОКС-а	Агенција ће континуирано припремати податке о секторским квалификацијама на свим нивоима НОКС-а и секторским занимањима у складу са важећим Шифарником занимања, у циљу идентификовања потребних квалификација за сваки сектор. Агенција ће активно учествовати у организацији радионица/консултативних састанака са представницима секторских већа у сарадњи са министарством надлежним за послове образовања (у даљем тексту: МП), школама, послодавцима и другим релевантним актерима, на тему примене поступка признавања претходног учења (у даљем тексту: ППУ) на свим нивоима НОКС-а, а у циљу праћења и унапређивања система осигурања квалитета поступка ППУ. У циљу дигитализације података о секторским квалификацијама и занимањима, у 2022. години успостављена је тестна дигитална платформа у оквиру ЈИСП-а, искључиво заснована на подацима из ЈИСП-а за пилотирање података у складу са Методологијом за развој профила сектора. У току 2023. године планирана је провера и осигурање валидности података, као и финализација повезивања база из ЈИСП-а са подацима из административних извора (ЦРОСО, НСЗ). У складу са тим Агенција ће у сарадњи са МП прикупљати и достављати секторским већима доступне верификоване податке и визуелизације из дигиталних база (ЈИСП-а) за потребе утврђивања потребних секторских квалификација. Такође, пружиће се подршка секторским већима да унапреде електронске ресурсне базе актуелним документима, студијама, регулативом и стратегијама од значаја за анализу стања и политика у одређеном сектору на националном и међународном - ЕУ нивоу. У складу са тим Агенција ће у сарадњи са министарством надлежним за послове образовања започети са пилотирањем Методологије профила сектора, те достављати секторским већима доступне податке из дигиталних база, а за потребе утврђивања потребних секторских квалификација.

III-4	Подршка секторским већима у имплементацији Комуникационе стратегije секторских већа	Агенција ће пружати техничку и стручну подршку члановима секторских већа у даљој имплементацији Плана за спровођење Комуникационе стратегије, и то у делу: јачања интерне комуникације, промотивним активностима, организацији радионица и других облика сарадње и повезивања са социјалним партнерима, посебно послодавачким и професионалним удружењима.
III-5	Подршка секторским већима у анализи веза квалификација и занимања	Уз подршку партнера Агенција ће у сарадњи са МП-ом, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Националном службом за запошљавање, Привредном комором Србије и другим партнерима, наставити унапређивање концептуалног и методолошког оквира за повезивање квалификација и занимања у складу са важећом Листом квалификација и Шифарником занимања. Агенција ће у сарадњи са партнерима континуирано организовати радионице и консултативне састанке са послодавцима и другим релевантним актерима у циљу верификације веза квалификација и занимања.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. Одржане 2 презентације Савету за НОКС; 2. Одржано најмање 36 седница секторских већа; 3. Унапређен квалитет података за одлучивање секторских већа на основу података из ЈИСП-а; 4. Израђен документ Савета за НОКС са препорукама за унапређивање методологије за рад секторских већа, уз подршку Агенције; 5. Одржано најмање 3 радионице са послодавцима за верификовање веза занимања и квалификација.

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област III.

III-1 Пружање подршке Савету НОКС-а и секторским већима у складу са Законом о НОКС-у

У оквиру подршке секторским већима и Савету за НОКС у вези са развојем стандарда квалификација и других активности у складу са годишњим програмима рада секторских већа, као и Програмом рада Савета за НОКС за 2023. годину, Агенција је током 2023. године:

- Припремила податке о постојећим квалификацијама, као и друге анализе релевантне за одлучивање о квалификацијама у одговарајућем сектору;
- Организовала **преко 30 састанака радних група** које су формирала секторска већа за потребе припрема иницијатива за развој стандарда квалификација;
- Континуирано **достављала податке и пружала додатне информације и појашњења председницима и члановима** Савета за НОКС и секторских већа у вези са Методологијом, везама квалификација са релевантним занимањима, КЛАСНОКС системом, Регистром НОКС-а и сл.;
- Организовала **годишњи састанак са председницима секторских већа у вези са праћењем извршења програма рада до краја 2023. године**, као и **Годишњу заједничку завршну седницу свих 12 секторских већа**, ради извештавања о оствареним активностима, те планирања и усклађивања активности за наредни период;

- Агенција је учествовала у спровођењу активности у вези са ангажовањем међународних експерата организације “People 1st”, који су започели са радом на евалуацији институционалног оквира НОКС-а, са посебним акцентом на рад секторских већа. Агенција је реализовала активности на организовању индивидуалних интервјуа и фокус група у којима су учествовали чланови секторских већа, као и на прикупљању података из упитника, у вези са радом секторских већа и НОКС-а, које су попуњавали сви социјални партнери.

Током 2023. године одржана је и прва презентација налаза евалуације, док се финална презентација очекује у 2024. години, са предлогом оптимизације рада секторских већа и њиховог редефинисања. С тим у вези, у складу са изменама и допунама Закона о НОКС-у, којима је делимично измењена структура и састав чланова секторских већа и Савета за НОКС, започете су и припреме на изради одговарајућих подзаконских аката којима би се ближе уредио начин рада секторских већа у измењеном саставу, имплементирали налази експерата и припремиле препоруке Савета за НОКС за унапређивање методологије за рад секторских већа.

III-2 Координирање рада секторских већа

Током 2023. године Агенција је континуирано спроводила активности на координацији рада и организацији седница секторских већа.

У складу са тим реализоване су следеће активности:

- Организовано је и реализовано **59 седница секторских већа** (Табела бр. 3) у оквиру којих су припремљени материјали, записници и остала релевантна акта;
- Припремљена је целокупна документација и потребне анализе **за одлучивање о изради стандарда квалификација за 26 квалификација у оквиру 8 секторских већа** (Табела бр. 4);
- Објављени су **записници**, као и **одлуке са седница секторских већа на интернет страници Агенције**;
- Ажуриране су **ресурсне базе** у онлајн окружењу са документима од значаја за рад секторских већа (анализе, стратегије, регулатива и др.);
- Организовано је **преко 30 радних састанака, укључујући и састанке међусекторске сарадње различитих секторских већа** у циљу давања стручних мишљења код интердисциплинарних квалификација;
- Организовано је **7 састанка са представницима високог образовања** као подршка Секторском већу за сектор природних наука, математике и статистике у припреми иницијатива за развој стандарда квалификација Дипломирани биолог, Дипломирани молекуларни биолог и физиолог, Дипломирани еколог и Дипломирани биохемичар, док је за потребе израде иницијатива за квалификације Учитељ, Предметни наставник и Васпитач секторског већа за сектор образовања и васпитања;
- Континуирано су **достављани подаци надлежном министарству о учешћу, активностима и ангажовању чланова у оквиру радних група свих 12 секторских већа**, како би се у сарадњи са Саветом за НОКС идентификовала поља и аспекти у којима је потребно унапређење квалитета и ефикасности рада већа.

Табела бр. 3 Седнице секторских већа у 2023. години

	Назив Секторског већа	Број одржаних седница у 2023.
1.	Секторско веће за сектор уметности и хуманистичких наука	6
2.	Секторско веће за сектор образовања и васпитања	4
3.	Секторско веће за сектор индустријског развоја	6
4.	Секторско веће за сектор информационих и комуникационих технологија, електротехнике, аутоматике и електронике	5
5.	Секторско веће за сектор пољопривреде, производње хране, шумарства, рибарства и ветерине	5
6.	Секторско веће за сектор осталих услуга	4
7.	Секторско веће за сектор друштвених наука, новинарства и информисања	7
8.	Секторско веће за сектор пословне администрације	4
9.	Секторско веће за сектор природних наука, математике и статистике	4
10.	Секторско веће за сектор трговине, угоститељства и туризма	4
11.	Секторско веће за сектор здравства и социјалне заштите	4
12.	Секторско веће за сектор саобраћаја и услуга транспорта	6

У сарадњи са председницима секторских већа **у потпуности је реализован планиран број седница на годишњем нивоу**. Учешће чланова секторског већа на седницама у претходном сазиву је било на високом нивоу и у просеку је на седницама присуствовало преко 80% чланова Већа.

Табела бр. 4 Преглед стандарда квалификације по секторским већима

Р.Бр	Назив квалификације	Број квалификација / Секторско веће	
1.	Руководилац механизацијом у површинској експлоатацији	7	Индустријског развоја
2.	Техничар моделар коже		
3.	Техничар технологије дрвета и обликовања намештаја		
4.	Механичар грејне и расхладне технике		
5.	Бравар – заваривач		
6.	Декоратер зидних површина		
7.	Полагач облога		
8.	Техничар информационих технологија	2	Информационих и комуникационих технологија, електротехнике, аутоматике и електронике
9.	Техничар за администрирање рачунарских мрежа		

10.	Пољопривредни техничар дигиталних технологија	4	Пољопривреде, производње хране, шумарства, рибарства и ветерине
11.	Пољопривредни техничар		
12.	Шумарски техничар		
13.	Ветеринарски техничар		
14.	Правно-пословни техничар	1	Пословне администрације
15.	Струковни инжењер контроле летења	6	Саобраћаја и услуге транспорта
16.	Струковни инжењер ваздухопловног машинства		
17.	Струковни инжењер ваздушног саобраћаја		
18.	Авио-техничар за електро опрему ваздухоплова		
19.	Авио-техничар за електронску опрему ваздухоплова		
20.	Авио-техничар за ваздухоплов и мотор		
21.	Сарадник у аудио продукцији	3	Уметности и хуманистичких наука
22.	Сарадник у филмској и телевизијској продукцији		
23.	Техничар графичке дораде		
24.	Сценски маскер и власуљар	2	Осталих услуга
25.	Полицајац		
26.	Техничар за управљање отпадом	1	Природних наука, математике и статистике

III-3 Подршка секторским већима у анализирању података о потребним квалификацијама на свим нивоима НОКС-а

У складу са Законом о НОКС-у и Методологијом, утврђено је да се приликом развоја стандарда квалификација одређују релевантна занимања у складу са Националном стандардном класификацијом занимања (Шифарник занимања). Секторска већа су се приликом одлучивања о оправданости квалификације, између осталог руководила и подацима са тржишта рада о потребама за одговарајућим занимањима, као и описима послова. Агенција је сходно томе, наставила да континуирано доставља доступне податке из ЈИСП-а, као и податке из стратешких докумената и друге релевантне регулативе од значаја за осавремењивање постојећих стандарда и увођење нових квалификација. У току 2023. године урађена је и техничка спецификација за повезивање база ЈИСП-а са подацима из административних извора база ЦРОСО-а и НСЗ-а, које је тренутно у тестној фази. Током 2024. године очекује се њена пуна имплементација након спровођења процеса пилотирања. С тим у вези, наставило се и са радом на припреми профила сектора и њихове дигитализације, што подразумева и умрежавање доступних података из ЈИСП-а и Регистра НОКС-а са базама Републичког завода за статистику, Агенције за привредне регистре, ЦРОСО-а и НСЗ-а.

У складу са тим, Агенција ће у сарадњи са Канцеларијом и МП наставити да секторским већима доставља доступне верификоване податке, као и визуелизације из дигиталних база за потребе утврђивања потребних секторских квалификација.

Агенција је током 2023. године, спровела и следеће активности на подршци секторским већима у процесу идентификовања потребних квалификација у светлу потреба тржишта рада и друштва у целини:

- Организовано је **7 састанака и радионица са послодавцима** из сектора пољопривреде, индустријског развоја, електротехнике и аутоматике, ради разматрања веза занимања и квалификација;
- Додатно, организовано је **преко 8 радионица са активним учешћем послодаваца** (непосредних извршилаца релевантних послова) преко Привредне коморе Србије и у сарадњи са Пројектом ERISSE „Унапређивање квалитета образовања и обука у стручном образовању у земљама западног Балкана“, **за потребе развоја регионалних стандарда занимања** (Бравар и Техничар за управљање CNC машина) где је обезбеђено и учешће представника секторских већа за област машинства;
- Организовано је **преко 5 састанака на којима су учествовали чланови Радне групе за припрему Иницијативе за развој стандарда квалификације Медицинска сестра-техничар** са експертом PLAC III пројекта, Анитом Прелец, у вези усклађивања курикулума за професију Медицинске сестре опште неге са минималним захтевима Анекса V Директиве 2005/36 ЕЦ и 2013/55 ЕУ.

III-4 Подршка секторским већима у имплементацији Комуникационе стратегије секторских већа

Агенција је наставила да пружа пуну техничку и стручну подршку члановима секторских већа у даљој имплементацији Плана за спровођење Комуникационе стратегије како у делу јачања интерне комуникације, учешћа на симпозијумима, конференцијама, реализацији промотивних активности, организацији радионица и других облика сарадње и повезивања са социјалним партнерима, посебно послодавачким и професионалним удружењима.

III-5 Подршка секторским већима у анализи веза квалификација и занимања секторских већа

Агенција је у сарадњи са партнерима МП-ом, Канцеларијом за дуално образовање и НОКС, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Националном службом за запошљавање, Привредном комором Србије и другим партнерима, наставила са радом на унапређивању повезивања квалификација и релевантних занимања у складу са важећом Листом квалификација и Шифарником занимања, као и са организацијом радионица и консултативних састанака са послодавцима и другим релевантним актерима у циљу повезивања квалификација са релевантним занимањима.

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

- Реализоване су 2 презентације Савету за НОКС;
- Одржано је 59 седница секторских већа;
- Унапређен квалитет података за одлучивање секторских већа на основу података из ЈИСП-а;
- Припремљена аналитичка основа за израду препорука Савета за НОКС за унапређивање методологије за рад секторских већа, уз подршку Агенције;
- Одржано је преко 10 састанака и радионица са послодавцима у вези повезивања квалификација са релевантним занимањима.

IV ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА КВАЛИФИКАЦИЈА

Програмом рада Агенције за 2023. годину за ову област рада предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
IV-1	Одржавање Регистра и Портала НОКС-а	Агенција управља Регистром НОКС-а унутар ЈИСП-а у делу који се односи на податке о националним квалификацијама и стандардима квалификација. У складу са Законом о НОКС-у и Правилником о садржају и начину вођења Регистра НОКС-а уносе се и ажурирају подаци о квалификацијама, стандардима и на званичном веб-сајту Агенције, једном годишње се објављује ажурирана Листа квалификација Републике Србије као извод из подреистра националних квалификација. Такође, према утврђеној процедури редовно се одговара на упите грађана, послодаваца, образовних институција, у вези са унетим подацима у Регистар НОКС-а, а за потребе вођења евиденција у области образовања и запошљавања. Континуирано се размењују информације и подаци са партнерским институцијама у вези са ефикасним вођењем евиденција, нпр. ЦРОСО и НСЗ. У 2023. години, интензивираће се процес унапређивања информационог система у домену идентификованих ограничења приликом уноса и ажурирања података, као и омогућавања аутоматског техничког повезивања база података из ЈИСП система, чиме би се омогућила увезаност, последично и доступност података унутар Регистра НОКС-а, за сваку појединачну квалификацију са релевантним образовним програмима и институцијама које их реализују и издају одговарајуће исправе. Током 2023. године, Агенција ће радити на унапређивању постојећег Портала НОКС-а, обликовањем садржаја за потребе промовисања политика и алата КВиС-а, као и унапређивања пружања услуга корисницима електронским путем. Током 2023. године Агенција ће у складу са својим надлежностима наставити и активности на повезивању Регистра НОКС-а и Europass онлајн платформе, као и редовним уношењем садржаја и података преведених са српског на енглески језик.
IV-2	Ажурирање Листе квалификације	У складу са Законом о НОКС-у и Правилником о садржају и начину вођења Регистра Националног оквира квалификација Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 159/20), Агенција ће на својој званичној веб страници најмање једном годишње објављивати ажурирану Листу квалификација РС. Ажурирање Листе квалификације РС реализоваће се у складу са динамиком увођења нових квалификација у систем квалификација као дела образовне понуде Републике Србије, а у складу са прописаном процедуром управљања Регистром НОКС-а, као и по решавању захтева за изменом и допуном података у Листи квалификација РС који може упутити појединац или правно лице, односно установа.
IV-3	Промовисање НОКС Портала и Регистра	Портал НОКС-а, доступан је различитим корисницима путем www.noks.azk.gov.rs, као и преко веб-сајта Агенције. Координатори РКиПСВ центра континуирано информишу социјалне partnere о садржају, користима и могућностима које пружа Регистар НОКС-а.

Очекивана вредност индикатора за 2023. годину	1. Уписаних најмање 15 стандарда квалификација у подрегистар стандарда квалификација; 2. Објављена ажурирана Листа квалификација Републике Србије до 1. априла 2023. године, из подрегистра националних квалификација и извршено техничко повезивање са релевантним регистрима у образовању (Регистар планова и програма, Регистар студијских програма и Регистар установа); 3. Решених преко 40 упита за ажурирање података у подрегистру националних квалификација; 4. Унапређена функционалност, визуелни и садржајни аспект Портала НОКС-а; 5. Одржано најмање 10 промотивних догађаја са социјалним партнерима на тему коришћења Регистра и Портала НОКС-а.
---	--

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област IV.

IV-1 Одржавање Регистра и Портала НОКС-а

Агенција редовно ажурира податке у Регистру НОКС-а у оквиру ЈИСП-а у складу са релевантним законима, Правилником о садржају и начину вођења Регистра Националног оквира квалификација Републике Србије и Упутством за примену Листе квалификација које је сачинила Агенција. У складу са тим, уз подршку партнера - Министарства просвете, Канцеларије за дуално образовање и НОКС, Канцеларије за ИТ и еУправу Владе РС и извођача задуженог за техничку подршку у оквиру ЈИСП-а, Агенција је у 2023. години реализовала следеће:

- На основу искуства на уносу и ажурирању података и коришћењу база, **прикупљени су подаци у вези са постојећим техничким решењима и функционалношћу информационог система** (из угла администрирања података и корисничке употребе), те је у сарадњи са техничком подршком израђена спецификација потребних измена и унапређења база података и портала. Одређене измене имплементирани су крајем 2023. године;
- Континуирано је **одржавана комуникација са Централним регистром у вези са ажурирањем Листе квалификација**, те су припремани и достављани потребни подаци. Интензивирао је процес усклађивања техничких решења аутоматског повезивања база података ЦРОСО-а и ЈИСП (Регистра НОКС-а - Подрегистар националних квалификација) како би се исти финализирао током 2024. године;
- **Унети су подаци у Подрегистар стандарда квалификација са 21 новим стандардом квалификација;**
- Унапређена су упутства за вођење Регистра и обучени нови запослени у Агенцији за унос података;
- У сарадњи са Канцеларијом за ИТ, МП и Канцеларије за дуално образовање и НОКС припремљене су спецификације извештаја из база података ЈИСП-а, како би се обезбедио преглед података који се односе на образовне програме и секторске квалификације на свим нивоима, односно како би се пружио детаљнији увид различитим корисницима о очекиваном приливу ученика и студената из система образовања, стицању високошколског образовања према претходно завршеном средњем образовању, поређењу понуде и тражње за секторским занимањима и квалификацијама.

IV-2 Ажурирање Листе квалификације

У складу са надлежностима Агенције у вези са Листом квалификација, током 2023. године, предузете су следеће активности:

- На основу Одлуке директора Агенције за квалификације о објављивању Листе квалификација од 31.03.2023. године **на интернет страници Агенције објављен је извод из Подрегистра националних квалификација Регистра НОКС-а, односно ажурирана Листа квалификација;**
- У складу са Одлуком директора **унапређено је Упутство за примену Листе квалификација доступно корисницима базе ЦРОСО-а и ЈИСП-а, које је објављено на интернет страници Агенције и Порталу НОКС-а;**
- Размотрено је преко **50 захтева** високошколских установа, образовних институција и организација, као и грађана **за ажурирање Листе квалификација.**

IV-4 Промовисање НОКС Портала и Регистра

Агенција је континуирано, у свакодневном раду упућивала различите заинтересоване субјекте и појединце на коришћење података из Регистра НОКС-а. Такође коришћене су различите прилике за промоцију Портала, у контексту његове примене у области запошљавања, креирања образовних политика и стратешких оквира, као и каријерног вођења и саветовања. У складу са тим у 2023. години:

- У оквиру Пројекта ERASMUS EQF IBA чији је циљ **повезивање података из Регистра НОКС-а са EUROPASS онлајн платформом**, Агенција је у последњем тромесечју 2022. године започела активности на припреми података на српском и енглеском језику о **општем опису квалификација** за планираних 500 постојећих активних квалификација које су интегрисане у Регистар НОКС-а у оквиру Подрегистра националних квалификација. Током 2023. године припремљени су општи описи квалификација на српском и енглеском језику (на основу прилагођеног методолошког Упутства за припрему општег описа у високом образовању).
- Портал НОКС-а **промовисан је на више од 10 догађаја** за различите циљне групе корисника: образовне институције, ЈПОА, послодавци, Национална служба за запошљавање и др. и то широм Србије (Нови Сад, Сомбор, Зрењанин, Врњачка Бања и др.).

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

- Уписани су подаци о 21 стандарду квалификације у Подрегистар стандарда квалификација;
- Објављена је ажурирана Листа квалификација 1. априла 2023. године из Подрегистра националних квалификација и извршене су припреме за техничко повезивање са релевантним регистрима у образовању и запошљавању;
- Решених преко 50 упита за ажурирање података у подрегистру националних квалификација;
- Унапређена је функционалност, визуелни и садржајни аспект Портала НОКС-а;
- Одржано је више од 10 промотивних догађаја са социјалним партнерима на тему коришћења Регистра и Портала НОКС-а.

V ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ У ПРОЦЕСУ ПОВЕЗИВАЊА НОКС-а СА ЕОК-ом и ЕПВО-ом

Програмом рада Агенције су у овом делу предвиђене следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
V-1	Подршка активностима повезивања НОКС-а са ЕОК-ом	Агенција ће у сарадњи са МП-ом наставити активности промоције процеса повезивања НОКС-а са ЕОК-ом, у циљу информисања грађана о значају тог процеса за мобилност ученика, студената и радне снаге. Представник Агенције ће учествовати на састанцима Саветодавне групе ЕОК-а при Европској Комисији (EQF AG) планираним за 2023. годину, у складу са Програмом рада Саветодавне групе, као и на састанцима Европског простора високог образовања (ЕНЕА) у организацији Савета Европе. Током 2023. године, Агенција ће у складу са својим надлежностима наставити активности на пружању подршке у повезивању Регистра НОКС-а и Europass онлајн платформе, као и редовно уносити садржај и податке преведене са српског на енглески језик. Такође, информисаће ширу јавност и циљне групе о повезивању Регистра НОКС-а и Europass онлајн платформе, кроз припрему и постављање информација на веб-сајту Агенције и Порталу НОКС-а.
V-2	Усклађивање са европским политикама у аспектима проходности кроз нивое НОКС-а и развоја нових образовних могућности	У току 2023. године, Агенција ће континуирано пружати подршку у процесима које спроводи надлежно министарство на унапређивању механизма проходности кроз нивое НОКС-а, предлажући измене прописа и увођење механизма за осигурање квалитета по угледу на примере добре праксе из ЕУ. У 2023. години наставиће се рад на промовисању измена исправа за стицање квалификација у складу са Europass политиком. Агенција ће подржати измену прописа у погледу садржаја Дипломе и Додатка дипломи у високом образовању, односно обрасца исправа чија ревизија и унапређивање се односи на део података у вези са нивоом ЕОК-а и релевантним подацима о квалификацији упоредивих у европском контексту.
V-3	Развијање механизма за осигурање квалитета активности и ефеката КВБС по угледу на ЕУ препоруке	У складу са својим надлежностима Агенција ће наставити са подршком имплементацији система КВБС-а, предлажући унапређење активности КВБС-а у складу са прописаним стандардима квалитета услуга, као и препорукама ЕУ политика. Уз подршку партнера радиће се на стварању системских услова за професионализацију практичара и препознавања њихових компетенција, у складу са стандардима компетенција из Правилника.
V-4	Припрема и имплементација развојних пројеката, анализа и истраживања од значаја за развој квалификација	Током 2023. године, Агенција ће предлагати нове пројектне активности, као и релевантне међународне организације за умрежавање и сарадњу у области развоја и осигурања квалитета система квалификација. Агенција ће радити на имплементацији међународних пројеката у које је партнерски укључена.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. Учешће на најмање 2 међународна састанка Саветодавне групе ЕОК-а и Европског простора високог образовања; 2. Креиран и имплементиран највећи део техничких решења и преведеног садржаја у систем за повезивање Регистра НОКС-а и Europass дигиталне платформе; 3. Развијен предлог најмање 1 механизма за осигурање квалитета активности и ефеката КВБС-а по угледу на ЕУ препоруке 4. Реализоване активности у оквиру најмање 2 међународна пројекта.

V-1 Подршка активностима повезивања НОКС-а са ЕОК-ом

Агенција активно учествује у припреми пројеката и иницијатива у вези са усклађивањем НОКС-а са ЕОК политикама, пратећи новине и препоруке Саветодавне групе ЕОК-а при Европској Комисији (EQF AG) у области осигурања квалитета у развоју квалификација. Такође, спроводи иницијативе, анализе и истраживања на компаративној анализи политика од значаја за развој квалификација те предлаже унапређења на националном нивоу. Током 2023. године на том пољу реализоване су следеће активности:

- Пружена је подршка партнерима **за редовно годишње извештавање Националне координационе тачке за ЕОК**;
- Активно је партиципирано у реализацији пројекта у партнерству са Министарством просвете **„EQF, Europass and Euroguidance - National Centres” Erasmus EQF IBA** у оквиру кога је **предвиђена подршка Агенције у техничком повезивању Регистра НОКС-а са европским порталом (Europass)**. Током 2023. године преведен је садржај Портала и Регистра НОКС-а на енглески језик, док се због обимности материјала са уносом превода радило сукцесивно, те ће један део садржаја унутар EUROPASS портала бити унет и током 2024. године;

V-2 Усклађивање са европским политикама у аспектима проходности кроз нивое НОКС-а и развоја нових образовних могућности

Агенција је током 2023. године, континуирано спроводила анализе у вези имплементације НОКС-а, имајући у виду прописане циљеве и принципе на којима оквир почива. У том смислу Агенција је у складу са примерима најбоље праксе европских земаља и њихових образовних политика реализовала у текућој години следеће активности:

- Остварено је учешће на **61. и 62. састанку Саветодавне групе за Европски оквир квалификација** при Европској Комисији (EQF AG) за 2023. годину, који су одржани електронским путем, као и на стручним вебинарима у организацији Европске комисије, Савета Европе и Саветодавне групе за ЕОК;
- Агенција је у својству члана Радне групе које је формирало Министарство просвете, а у сврху израде Акционог плана од 2024.-2026. године за Стратегију развоја образовања и васпитања у Републици Србији у оквиру кога су предложене активности на развоју квалификација на нивоу 5 НОКС-а укључујући и кратке програме студија (у складу са европским Кратким циклусом-„short cycle”), учествовала у програмирању IPA 2020 пројекта, којим се између осталог предвиђа низ резултата у оквиру којих се спроводе анализе, припремају концепти и потребна легислатива, те развијају нови образовни програми укључујући програме целоживотног учења као одговор за подстицање приступа у високо образовање, омогућавање мобилности између врста студија и увођење микро квалификација у НОКС у складу са стандардима квалитета;
- У примени су правилници који регулишу питања јавних исправа у формалном и неформалном образовању за ниво 3 и 4 НОКС-а: Додатак сертификату (за неформално образовање одраслих) и Уверења о положеним испитима у оквиру образовног профила (за средње образовање – опште и стручно). Измењене исправе садрже податке из стандарда квалификација о нивоу, врсти, шифри, КЛАСНОКС и називу, као и извод из стандарда који се односи на стечене компетенције. Пропис у вези са новим изгледом Додатка дипломи за високо образовање са обележјима НОКС-а (ниво НОКС-а и ЕОК-а, ISCED подсектор и сл.) је у процесу објављивања.

V-3 Развијање механизма за осигурање квалитета активности и ефеката КВиС по угледу на ЕУ препоруке

- Агенција је развила механизма за осигурање квалитета активности и ефеката КВиС по угледу на ЕУ препоруке и израдила електронски алат за самовредновање и вредновање активности КВиС у школама. **Израђена су два упитника као сегмент целовитог праћења примене Стандарда КВиС и реализације активности на унапређивању квалитета услуга КВиС које координира Агенција.** На изради упитника сарађивали су Агенција, Одељење за координацију рада школских управа Министарства просвете и Euroguidance центар Фондације Темпус у Србији. „Упитник за прикупљање додатних доказа за процену реализације активности КВиС /ПО током процеса спољашњег вредновања рада школа“ је додатни алат за процену активности КВиС/ПО током процеса спољашњег вредновања рада школа. Док је „Упитник за процену реализације активности КВиС /ПО у процесу самовредновању рада школа и рада Тима за КВиС/ПО“ намењен самовредновању активности Тимова за КВиС у школама.

Упитници су софтверски алат који ће омогућити праћење стања и динамике реализације активности каријерног вођења и саветовања/професионалне оријентације ПО као система подршке ученицима и унапређивање активности подстицања личног и професионалног развоја и праћења примене Стандарда КВиС у пракси.

Током децембра 2023. године „Упитник за процену реализације активности КВиС /ПО у процесу самовредновању рада школа и рада Тима за КВиС/ПО“ дистрибуиран је у 376 средњих школа и добијени су резултати на основу којих ће Агенција ће иницирати и координирати унапређивање компоненти (правилници, планови, програми, евиденције) значајних за унапређивање квалитета услуга КВиС у школама. Израда налога за примену „Упитник за прикупљање додатних доказа за процену реализације активности КВиС /ПО током процеса спољашњег вредновања рада школа“ за просветне саветнике који ће се користити у процесу спољашњег вредновања школа планирано је за први квартал 2024. године.

Уз подршку UNICEF-а Агенција је развила и дигитални алат за каријерно вођење и саветовање - @Каријерно самоусмеравање. Алат је пилотиран у основним и средњим школама и доступан јавности на порталу Агенције за квалификације. @Каријерно самоусмеравање је алат чија је сврха пружање помоћи корисницима у успешнијем управљању каријером, садржи упитнике који кориснику помажу да стекне јаснију слику о властитим компетенцијама, интересовањима и другим особинама, одредите циљ и донесете одлуку о будућем образовању и запослењу, те размислите о додатним могућностима у својој каријери. Упитник „Моје образовање – мој избор“ корисника води до Регистра квалификација, стандарда квалификација и њима одговарајућим занимањима. Други део алата „Особине као радне компетенције“ усмерава корисника на особинама важним за каријеру.

- **Радна група за унапређивање услуга КВиС-а**, формирана 2021. године, наставила је рад током 2023. године. Агенција је номинувала као приоритете за даљи развој система КВиС-а унапређивање компетенција каријерних практичара у Србији, те је у оквиру Радне групе уз стручну координацију Агенције и подршку NIRAS Пројекта припремљена „Упоредна анализа стандарда компетенција каријерних практичара у Републици Србији и Европским земљама“, објављена на интернет страници Агенције. Започет је рад на изради „Стручног упутства за Тимове за каријерно вођење и саветовање у средњим школама“ као алата који ће обезбедити рад Тимова за КВиС у средњим школама у складу са стандардима КВиС. Агенција је наставила са пружањем подршке јачању компетенција провајдера и практичара за примену стандарда услуга КВиС.

V-4 Припрема и имплементација развојних пројеката, анализа и истраживања од значаја за развој квалификација

Представници Агенције су током 2023. године активно учествовали у пројектним активностима које су се односиле на развој стандарда квалификација. Одржан је низ радионица и обука, припремљени су нацрти и извршено је унапређивање садржаја документа.

- У оквиру регионалног пројекта ERI SEE „Унапређивање квалитета образовања и оспособљавања у регији Југоисточне Европе (EQET SEE)“, у периоду од марта до јуна Агенција је имала водећу улогу у фази развоја стандарда занимања на националном нивоу у складу са пилот методологијом Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, и то за занимања релевантна за квалификацију Техничар за компјутерско управљање (CNC) машинама;
- Пружен је стручан допринос Агенције кроз рад у Радној групи за израду нацрта измена и допуна Закона о дуалном образовању, а превасходно у области осигурања квалитета у стицању квалификација применом за тржиште и појединца релевантних стандарда квалификација и током учења кроз рад. Тим поводом је Агенцију обишла и експерткиња Урсула Рејнолд, председница Савета за дуално образовање Швајцарске са својим сарадницима, и упознала се детаљно са системом НОКС-а, учешћем послодаваца кроз заједничке иницијативе за увођење нових стандарда квалификација као и оквиру прикупљања података о описима релевантних послова;
- У сарадњи са пројектом „Знањем до посла – E2E“ који реализује NIRAS IP Consult, Агенција је организовала је презентацију Даљи развој квалификација у ИКТ сектору – швајцарско и европско искуство. Учесници скупа су током презентације били упознати са примерима примене оквира квалификација у швајцарском систему образовања. У оквиру презентације представљен је и Европски оквир е-компетенција (European e-Competence Framework – e-CF) који пружа јасне смернице при одлучивању у процесу избора и запошљавања кандидата, као и обуке и процене компетенција ИКТ професионалаца;
- Настављен је рад на изради смерница за примену микрокреденцијала у високом образовању у оквиру пројекта MICROGUIDE „Развијање Правилника за имплементацију микрокреденцијала у високом образовању“ Еразмус+ програма. Пројектни партнери су: Accreditation council for entrepreneurial and engaged universities из Немачке, Universitat de Lleida из Шпаније, Универзитет у Грацу и Универзитет у Београд;

- Током 2023. године Агенција је у складу са својим надлежностима наставила са релаизацијом активности у вези повезивања Регистра НОКС-а и Europass онлајн платформе;
- Спроведен је консултативни процес и спроведене анализе, те израђен документ „Принципи и смернице за унапређење методологије за развој стандарда квалификација“ као база за унапређење Методологије за развој стандарда квалификација у сегменту развоја квалификација у високом образовању.

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

- *Остварено је учешће на 2 међународна састанка Саветодавне групе ЕОК-а;*
- *Имплементиран је највећи део техничких решења и преведеног садржаја у систем за повезивање Регистра НОКС-а и Europass дигиталне платформе и припремљен је превод општег описа квалификација на енглески језик у оквиру подрегистра националних квалификација и стандарда квалификација;*
- *Развијени су електронски алати са самовредновање и прикупљање додатних доказа у процесу спољашњег вредновања каријерног вођења и саветовања у систему образовања;*
- *Реализоване су активности у 3 међународна пројекта.*

VI ПРИЗНАВАЊА СТРАНИХ ШКОЛСКИХ И ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА

У оквиру ове приоритетне области, Програмом рада, предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
VI-1	Признавање страних основношколских и средњошколских исправа	Агенција ће у циљу унапређивања поступака признавања страних основношколских и средњошколских исправа, у 2023. години обављати активности усмерене на: - Пружање професионалне подршке директорима основних и средњих школа у циљу адекватног укључивања деце из иностранства у образовни систем Републике Србије; - Усклађивање националне легислативе са важећом легислативом у Европској Унији у погледу признавања квалификација са посебним акцентом на средње стручно образовање приликом запошљавања; - Покретање одређене иницијативе/активности на нивоу доносилаца јавних политика у правцу развоја и усклађивања система признавања квалификација; - Наставак преговора између економија земаља Западног Балкана у циљу развоја споразума о признавању страних квалификација; - Ревидирање постојећих упутстава и процедуре у циљу изједначавања процеса признавања страних квалификација; Агенције ће наставити да учествује у процесу признавања страних средњошколских исправа у реализацији Пројекта Владе Републике Србије „Свет у Србији“. Агенција ће наставити са пружањем стручне подршке националним мањинама у циљу брже интеграције у образовни систем Републике Србије у оквиру Пројекта Владе Републике Србије „Срби за Србе из региона“.
VI-2	Признавање страних високошколских исправа (професионалног признавања)	Агенција ће присуствовати годишњем, 30-ом заједничком састанку ENIC/NARIC мреже, који ће 2023. године бити одржан у Стокхолму. У циљу професионалног напретка, у 2023. години представници Агенције ће пружати стручну подршку у процесу евалуације страних курсева, диплома и квалификација на основу стечених професионалних сертификата. Агенција ће у поступку професионалног признавања ангажовати стручна лица у циљу израде рецензије у поступку вредновања страног студијског програма.
VI-3	Проширивање и унапређивање активности Агенције	Агенција ће настојати да унапреди постојећу сарадњу са високошколским установама које врше академско признавање страних високошколских исправа. Циљ унапређивања сарадње је и нова улога Агенције као националног центра за информисање (NARIC). Агенција ће наставити да пружа стручну подршку у сврху реализације Споразума о сарадњи, закљученог између Агенције за квалификације и Фондације за образовање Рома (ФОР). Предмет споразума је успостављање и реализација сарадње на остваривању мера и активности које се односе на унапређивање положаја Рома у оквиру пројекта „Поспешивање запошљивости младих рома и ромкиња“, који спроводи ФОР уз подршку Владе Републике Немачке-Министарства за економску сарадњу и развој.

VI-4	Међународна активност Агенције у оквиру ENIC/NARIC мреже	Агенција ће учествовати на значајним конференцијама, састанцима и округлим столовима који су од значаја за унапређивање система признавања страних школских исправа. Агенција ће радити на имплементацији међународних пројеката у које је партнерски укључена. Агенција ће учествовати у пројектима и пружати стручну подршку и мишљење у сврху имплементације аутоматског признавања ради олакшавања поступка признавања и усклађивања са предлозима у оквиру Директиве Европске Уније као кључног фактора у подршци мобилности пре свега регулисаних професија.
VI-5	Активнија сарадња са домаћим партнерима	Агенција ће наставити да пружа подршку свим универзитетима и високошколским установама у Републици Србији ради провере статуса акредитације страних високошколских установа и студијских програма, како би се убрзао процес академског признавања страних високошколских исправа. Агенција ће настојати да унапреди сарадњу са ресорним министарствима (просвета, спољни послови, рад, запошљавање, борачка и социјална питања), Привредном комором Србије, стручним удружењима, Националном службом за запошљавање, НАТ, НСВО и др. у циљу препознавања признатих страних квалификација на тржишту рада.
VI-6	Сарадња са ENIC/NARIC центрима	ENIC/NARIC центар Агенције као део мреже ENIC/NARIC NET, наставиће да унапређује сарадњу са осталим ENIC/NARIC центрима и то пружањем информација о националном образовном систему на свим нивоима, акредитацији установа и студијских програма, као и верификацији средњошколских и основношколских установа, ради лакшег признавања домаће основношколске, средњошколске и високошколске исправе у иностранству.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. Унапређен рад е-платформе за признавање страних основношколских, средњошколских и високошколских исправа у корелацији са радом Писарнице; 2. Очекивани број захтева за признавање страних школских исправа ради запошљавања (најмање 1500 захтева); 3. Очекивани број захтева за признавање страних основношколских и средњошколских исправа (најмање 3000 захтева); 4. Учешће на заједничким састанцима ENIC/NARIC мреже (најмање 5).

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област I.

VI.1 Признавање страних основношколских и средњошколских исправа

У току 2023. године, Агенција је кроз рад ENIC/NARIC центра у циљу унапређивања поступка признавања страних основношколских и средњошколских исправа реализовала следеће активности:

- Професионална подршка основним и средњим школама у циљу адекватног укључивања деце из иностранства у образовни систем Републике Србије;

- Агенција је наставила је да уподобљава примену националне легислативе са важећом легислативом у Европској Унији у погледу признавања квалификација, са посебним акцентом на средње стручно образовање у сврху запошљавања, прописивањем допунских испита само у случају већег одступања од националног наставног плана и програма, како би кандидати стекли одговарајући образовни профил ради бржег и лакшег приступа тржишту рада у Републици Србији;
- Учесће у изменама и допунама Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије;
- Наставак преговора између економија земаља Западног Балкана у циљу развоја споразума о признавању страних квалификација и успостављања јединствене базе података, кроз учешће на бројним радионицама;
- Наставак усклађивања постојећих упутства и процедуре у циљу уједначавања и ефикасности процеса признавања страних квалификација, за све нивое образовања. Модернизацијом сајта Агенције и додатним смерницама и упутствима, странкама је знатно поједностављена и олакшана процедура аплицирања за процес признавања;

Агенција је кроз процес признавања страних средњошколских исправа у оквиру ENIC/NARIC центра наставила да учествује у реализацији Пројекта Владе Републике Србије: „Свет у Србији“ и „Срби за Србе из региона“.

ENIC/NARIC центар Агенције наставио је са пружањем стручне подршке националним мањинама у циљу брже интеграције у образовни систем Републике Србије.

VI.2 Признавање страних високошколских исправа (професионално признавање)

Запослени ENIC/NARIC центра Агенције су на основу стечених сертификата пружали стручну подршку у процесу евалуације страних курсева, диплома и квалификација.

Агенција је у поступку професионалног признавања ангажовао стручна лица у циљу израде рецензија приликом вредновања страног студијског програма.

VI.3 Проширивање и унапређивање активности ENIC/NARIC центра

У току 2023.године, ENIC/NARIC центар Агенције унапредио је сарадњу са универзитетима у погледу провере акредитације високошколских установа и студијских програма, у циљу бржег и ефикаснијег спровођења академског признавања страних високошколских исправа. Унапређивање ове врсте сарадње је и оснаживање Агенције као националног центра за информисање.

Успостављена је сарадња са Универзитетом у Новом Саду у циљу пружања и размене информација у области високог образовања.

Агенција је организовала састанак запослених у ENIC/NARIC центру са италијанским CIMEA центром. Током састанка размењена су искуства у начину рада између центара, те су предочени изазови у поступку признавања страних школских исправа.

Запослени у ENIC/NARIC центру Агенције узели су учешће на Сајму образовања 2023. године, којом приликом је представио поступак признавања страних школских исправа и пружио неопходне информације студентима пројекта „Свет у Србији“, ради бржег интегрисања у образовни систем РС.

ENIC/NARIC центар Агенције је кроз организоване семинаре/обуке пружао подршку Удружењу сталних судских преводилаца и тумача Србије приликом превода имена странака, институција, стечених звања и топонима који стоје на дипломи/додатку дипломи, а који су саставни део процеса признавања страних школских исправа.

Представници ENIC/NARIC центра Агенције присуствовали су састанку „Преводиоци за преводиоце“. Централна тема састанка је превођење стручних, академских и научних назива страних диплома, где постоје одређени проблеми и неусклађености, те је разменом мишљења, искуства и информација о правној регулативи знатно унапређена сарадња. Такође, представник ENIC/NARIC центра Агенције присуствовао је завршној конференцији пројекта: „Имплементација Лисабонске конвенције у БиХ-ILLIRIC“, на којој су пружене многе корисне информације и дискусије о примени Лисабонске конвенције и њених пратећих докумената у државама региона.

Реализација Споразума о сарадњи, закљученог између Агенције за квалификације и Фондације за образовање Рома настављена је активним учешћем представника ENIC/NARIC центра на састанцима и радионицама, давањем смерница и упутстава око процеса признавања страних школских исправа, а све у циљу њихове лакше интеграције у национални образовни систем. Предмет Споразума је успостављање и реализација сарадње на остваривању мера и активности које се односе на унапређивање положаја Рома у оквиру пројекта „Поспешивање запошљивости младих Рома и Ромкиња“, који спроводи ФОР уз подршку Владе Републике Немачке-Министарства за економску сарадњу и развој.

Унапређен је рад е-платформе за признавање страних школских исправа у циљу повећања броја захтева поднетих електронским путем и на тај начин олакшан је рад како писарнице тако и ENIC/NARIC центра.

VI.4 Међународна активност ENIC/NARIC центра

У 2023. години мапирани су нови међународни пројекти и настављено је реализовање обавеза у оквиру започетих пројеката:

1. RCC - The Regional Cooperation Council, Савет за Регионалну сарадњу служи регионалној сарадњи, европским и евроатлантским интеграцијама Југоисточне Европе како би подстакao развој у региону. Представници ENIC/NARIC центра Агенције су у оквиру пројекта наставили са учешћем у изради базе података о процедурама признавања у земљама Западног Балкана. База података је информациони алат који ће послужити свим економијама Западног Балкана у олакшавању процедура признавања, али и као статистички алат за различите сврхе.

2. EQPR - European Qualifications Passport for Refugees. У оквиру пројекта, запослени су ENIC/NARIC центру су као интегрални део система професионалног признавања квалификација европског образовног простора пружали стручну подршку у поступку признавања лицима са непотпуном документацијом.

ENIC/NARIC центар Агенције је заједно са Универзитетом у Новом Саду аплицирао за учешће на пројекту „Развој и унапређење софтвера за поступак признавања страних школских исправа (е-процедуре)“.

VI.5 Активна сарадња са домаћим партнерима

ENIC/NARIC центар Агенције је и у 2023. години активно сарађивао са домаћим партнерима. У оквиру тога реализоване су следеће активности:

- Пружање подршке Универзитету у Београду и високошколским установама ради провере статуса акредитације страних високошколских установа и студијских програма, како би се убрзао процес академског признавања страних високошколских исправа. Кроз организоване састанке а у циљу унапређења сарадње са Универзитетом у Београду, донета је одлука да се подаци о статусу страних високошколских установа и студијских програма дају путем акта која издаје Агенција.
- Унапређење сарадње са ресорним министарствима (просвета, спољни послови, рад, запошљавање, борачка и социјална питања), Привредном комором Србије, стручним удружењима, Националном службом за запошљавање, НАТ, НСВО и др., а све у циљу препознавања признатих страних квалификација на тржишту рада.
- Остварена је интензивна сарадња како са Министарством просвете тако и са Министарством спољних послова, а у вези са Пројектом Владе Републике Србије “Свет у Србији”, који стипендира стране студенте у Републици Србији. Представник ENIC/NARIC центра Агенције је именован за члана посебне интерресорне комисије у оквиру пројекта „Свет у Србији“, а на основу закључка Владе Републике Србије, чији је задатак да утврди број пријављених кандидата у сарадњи са Министарством спољних послова и изврши селекцију предложених кандидата према одређеној квоти за сваку државу.
- Применом споразума о међусобној сарадњи са Националним телом за акредитацију и обезбеђивање квалитета у високом образовању (НАТ), олакшана је сарадња на нивоу пружања информација о акредитацији установа и студијских програма, као и ефикасније пружање релевантних информација другим ENIC/NARIC центрима.
- Представници ENIC/NARIC центра Агенције и Службе за опште и правне послове су у складу са Програмом развоја електронске управе у Републици Србији, заједно са представницима Републичког секретаријата за јавне политике и Канцеларије за информационе технологије и електронску управу наставили са радом на оптимизацији и поједностављењу административних поступака за грађане у циљу будуће дигитализације.
- Активна сарадња са Канцеларијом за КиМ у погледу признавања диплома стечених на Косову.

VI.6 Сарадња са ENIC/NARIC центрима

ENIC/NARIC центар Агенције је наставио да сарађује са свим иностраним ENIC/NARIC центрима, што подразумева давање информација о самосталној високошколској установи и систему образовања, о усклађивању националног и европског оквира квалификација (НОКС и EQF), о правима која проистичу из додељене квалификације, о стручним испитима и лиценцама за рад ради признавања домаће високошколске исправе у иностранству.

ENIC/NARIC центар Агенције као део мреже ENIC/NARIC NET, наставио је да сарађује са осталим ENIC/NARIC центрима пружањем информација о националном образовном систему на свим нивоима, акредитацији установа и студијских програма, као и верификацији средњошколских и основношколских установа, ради лакшег признавања домаће основношколске, средњошколске и високошколске исправе у иностранству.

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

1. Унапређен је рад е-платформе за признавање страних школских исправа у циљу повећања броја захтева поднетих електронским путем и на тај начин олакшан је рад како писарнице тако и ENIC/NARIC центра.
2. Од укупно примљених **7968** захтева, и то: **5623** захтева за признавање страних основношколских и средњошколских исправа у циљу наставка школовања или запошљавања и **2345** захтева за професионално признавање страних високошколских исправа ради запошљавања као и за проверу акредитација урађено је:
 - **2487** решења за признавање страних основношколских исправа;
 - **2517** решења за признавање страних средњошколских исправа;
 - **450** решења - налога за полагање допунских испита;
 - **120** решења о одбацивању неуредних и непотпуних захтева;
 - **2071** решења за признавање страних високошколских исправа;
 - **36** решења на основу Шангајске, US News и World Report и Тајмсова листе;
 - **1700** решења о провери акредитација;

чиме су испуњени планирани индикатори и то више од 3000 решења за признавање страних основношколских и средњошколских и више од 1500 решења за признавање страних високошколских исправа.

VII АКРЕДИТАЦИЈА ЈАВНО ПРИЗНАТИХ ОРГАНИЗАТОРА АКТИВНОСТИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

У оквиру ове приоритетне области, Програмом рада Агенције, предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
VII-1	Унапређивање стандарда, односно услова за обављање активности образовања одраслих	Агенција ће наставити са праћењем законодавног оквира релевантног за акредитацију ЈПОА, те предлагањем МП решења у циљу унапређења услова за обављање активности образовања одраслих. Агенција ће континуирано радити на унапређивању процедура и образаца потребних за стицање статуса ЈПОА (прилагођавање за различите програме), као и потребних упутстава и смерница за подносиоце захтева.
VII-2	Спровођење поступка за одобравање статуса ЈПОА	Агенција ће спроводити поступак за одобравање статуса ЈПОА другим организацијама и поступак израде извештаја о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, начину остваривања и кадра за одобравање статуса ЈПОА, а по захтеву МП, за основне и средње школе. На основу чл. 15а Закона о НОКС и интерних процедура за формирање и рад стручних комисија, Агенција ће у складу са резултатима конкурса спроводити избор чланова стручних комисија, у циљу повећања броја чланова стручних комисија, чиме ће се унапредити квалитет и ефикасност процеса акредитације ЈПОА.
VII-3	Развој стандарда за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА	Агенција ће, у сарадњи са партнерима и МП, активно радити на унапређењу стандарда за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА.
VII-4	Подстицање сарадње и размене информација између ЈПОА на локалном и регионалном нивоу	Агенција ће иницирати и подстицати сарадњу и размену информација између ЈПОА, према образовним програмима и припадајућим подручјима рада, као и према територијалној припадности. Агенција ће организовати састанке са ЈПОА, ради размене искустава и примера добре праксе, унапређивања квалитета рада и прилагођавања неформалног образовања потребама тржишта рада и потребама полазника.
VII-5	Пружање подршке ЈПОА у имплементацији и унапређивању система квалитета	Агенција ће развити смернице за пружање подршке ЈПОА у имплементацији и унапређивању система квалитета.
VII-6	Вршење спољашње провере квалитета ЈПОА	Агенција ће на основу стандарда и водича за самовредновање и спољашње вредновање пратити испуњеност услова и реализацију програма ЈПОА спровођењем спољашње провере квалитета рада ЈПОА.
VII-7	Информисање других организација о условима, предностима и значају стицања статуса ЈПОА	Агенција ће, у сарадњи са МП, Привредном комором Србије, Националном службом за запошљавање, Унијом послодаваца, јединицама локалне самоуправе и осталим социјалним партнерима, организовати састанке са другим организацијама и послодавцима, ради пружања информација о условима, могућностима и значају стицања статуса ЈПОА, те бржег и флексибилнијег пута стицања квалификација у складу са потребама тржишта рада Агенција ће уз подршку партнера радити на унапређивању Упутства за подношење и припрему програма обуке, као и на дигитализацији поступка подношења захтева за одобравање статуса ЈПОА.

VII-8	Вођење Подрегистра ЈПОА	Агенција ће континуирано водити Подрегистар ЈПОА, са подацима о послодавцима код којих ЈПОА реализују практичан рад, према припремљеној структури података и предложеном начину шифрирања, са циљем информисања јавности о ЈПОА којима су дата или одузета одобрења и одобреним програмима образовања одраслих. У сарадњи са партнерима започеће се активност превођења података о програмима и промоције Подрегистра ЈПОА. Такође, предлагаће се решења за редизајн Подрегистра ЈПОА у складу са стандардима за самовредновање и спољашње вредновање.
VII-9	Успостављање и унапређивање сарадње са међународним организацијама и учешће у пројектима усмереним на развој неформалног образовања одраслих	Агенција ће радити на имплементацији међународних пројеката који су посвећени развоју и осигурању квалитета у систему неформалног образовања одраслих у које је партнерски укључена.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. Сачињени извештаји о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, начину остваривања и кадра за одобравање статуса ЈПОА (најмање 80 извештаја) као и издата Решења за стицање статуса ЈПОА; (најмање 60 решења); 2. Организовање најмање 4 састанка са заинтересованим субјектима (МП, Привредна комора Србије, удружења послодаваца, јединице локалне самоуправе и др.); 3. Реализовано најмање 4 радионице за имплементацију стандарда самовредновања, спољашњег вредновања као и обука ЈПОА за упис података о полазницима /кандидатима. 4. Ревидирани обрасци за подношење захтева и пратећа упутства и организовано најмање 5 инфо дана, консултативних састанака и сл.; 5. Континуирано превођење програма образовања одраслих на енглески језик и уношење у Подрегистар ЈПОА; 6. Извршено спољашње вредновање квалитета рада најмање 10 програма ЈПОА;

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област VII:

VII-1 Унапређивање стандарда, односно услова за обављање активности образовања одраслих

На основу досадашњих искустава у раду Агенције, те примењених процедура у поступку за издавање одобрења статуса ЈПОА, а у циљу унапређивања услова за обављање активности образовања одраслих донете су измене и допуне *Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије* које су почеле да се примењују од 15. септембра 2023. године кроз процес акредитације програма неформалног образовања одраслих за стицање статуса ЈПОА. На тај начин ће се унапредити поступак и убрзати процес стицања статуса ЈПОА.

VII-2 Спровођење поступка за одобравање статуса ЈПОА

У току 2023. године ЈПОА центар је спроводио активности у оквиру поступка за стицање статуса ЈПОА у складу са Законом о НОКС-у.

У 2023. години је примљено 116 захтева за стицање статуса ЈПОА, при чему је издато 99 решења о одобравању статуса ЈПОА, а 115 захтева за утврђивање испуњености услова у погледу простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса ЈПОА је упућено Сектору за инспекцијске послове Министарства просвете.

Од укупног броја поднетих захтева, Министарство просвете је поднело 24 захтева за давање мишљења на програм образовања одраслих, који се реализују у средњим школама. Сходно томе, Агенција је израдила 22 извештаја о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, начину остваривања и кадра.

VII-3 Развој стандарда за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА

Крајем 2022. године у оквиру пројекта НИРАС, Програм „Знањем до посла – Е2Е”, израђени су Водич за самовредновање квалитета рада ЈПОА и Водич за спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА. Ови Водичи пружају подршку Агенцији и ЈПОА у спровођењу процеса самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада ЈПОА. Међутим, уочена је специфичност у имплементацији овог процеса у ЈПОА који се баве активношћу каријерног вођења и саветовања.

Уз подршку Програма „Знањем до посла – Е2Е” Агенција је организовала два радна састанка са циљем анализе примене ЈПОА за КВиС у погледу стандарда за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА и попуњавање документације за вођење евиденције.

VII-4 Подстицање сарадње и размене информација између ЈПОА на локалном и регионалном нивоу

У циљу унапређивања квалитета рада ЈПОА, прилагођавања образовних програма потребама тржишта рада и потребама полазника и размене искустава и примера добре праксе, Агенција је уз подршку пројекта НИРАС, Програм „Знањем до посла – Е2Е”, организовала два дводневна догађаја – „Национални дијалог Јавно Признатих Организатора Активности образовања одраслих других организација и послодаваца” у Новом Саду и Врњачкој Бањи. Догађаји су били од изузетног значаја за представљање досадашњих резултата рада Агенције на уређивању система неформалног образовања одраслих у Републици Србији, даљег унапређивања система неформалног образовања, као и сагледавања позитивних аспеката акредитације програма ЈПОА. Учесници на догађајима су били стручњаци из области образовања одраслих, представници ЈПОА, министарстава, Привредне коморе Србије, Националне службе за запошљавање, локалне самоуправе и социјалних партнера, што је дало подстицај размени искустава и примера добре праксе, сарадњи и умрежавању ЈПОА.

Промоција ЈПОА на националном и локалном нивоу, информисање других организација о условима, предностима и значају неформалног образовања одраслих, о потребама тржишта рада, као и даљи развој хоризонталних мрежа сарадње и координације између релевантних институција у систему неформалног образовања одраслих, представљају приоритете Агенције, у складу са Стратегијом комуникације Агенције.

Крајњи циљ ове активности јесте повећање квалитета неформалног образовања одраслих и прилагођавања неформалног образовања потребама тржишта рада, што има за последицу смањење незапослености и повећање квалитета радних процеса.

VII-5 Пружање подршке ЈПОА у имплементацији и унапређивању система квалитета

Уз подршку пројекта НИРАС, Програм „Знањем до посла – Е2Е”, израђен је Образац за процену програма обука неформалног образовања одраслих, што је допринело успостављању ефикаснијег система осигурања квалитета образовања одраслих кроз процес стицања статуса ЈПОА. Такође, у сарадњи са Пројектом, израђена је онлајн обука за самовредновање квалитета рада ЈПОА, која ће служити као подршка будућим организацијама са стеченим статусом ЈПОА на унапређивању квалитета рада.

Комуникација Агенције са пружаоцима услуга неформалног образовања одраслих реализује се путем формалних канала, имејла, телефона и непосредним контактом приликом консултација.

VII-6 Вршење спољашње провере квалитета ЈПОА

Агенција врши спољашњу проверу квалитета ЈПОА, најмање једном у току петогодишњег трајања одобрења. Спољашња провера квалитета је процес у којем Агенција процењује квалитет рада ЈПОА у циљу осигурања квалитета реализације активности образовања одраслих, у складу са стандардима. Огледа се у провери начина управљања системом квалитета на нивоу ЈПОА, програма и процеса учења и постигнућа полазника/кандидата и подршке полазницима/кандидатима у каријерном и личном развоју остваривања резултата рада.

У складу са израђеним Водичима за спољашње вредновање и самовредновање квалитета рада ЈПОА и организованим обукама за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА, Агенција је спровела десет спољашњих вредновања квалитета рада ЈПОА, чиме је пружена подршка у имплементацији и унапређивању система квалитета.

VII-7 Информисање других организација о условима, предностима и значају стицања статуса ЈПОА

Са организацијама заинтересованим за стицање статуса ЈПОА и израду програма неформалног образовања одраслих, током 2023. године реализована је интензивна комуникација. Наиме, пре и током процеса акредитације, Агенција комуницира са пружаоцима услуга неформалног образовања одраслих путем имејла, телефона и непосредним контактом приликом консултација. На тај начин је одржано 30 консултативних састанака са представницима удружења послодаваца и заинтересованим организацијама за стицање статуса ЈПОА о условима, предностима и значају стицања статуса ЈПОА, као и пружању информација у вези са подношењем Захтева, припремом документације и писањем предлога Програма неформалног образовања одраслих.

Реализовано је 5 радионица за имплементацију стандарда самовредновања, спољашњег вредновања као и обука ЈПОА за упис података о полазницима /кандидатима у Регистар деце, ученика, одраслих и студената. Уједно је промовисан НОКС и могућности различитих путева стицања квалификација, као и начин на који се подноси Захтев за стицање статуса ЈПОА.

Крајњи циљ промотивних активности јесте повећање броја акредитованих програма ЈПОА, већи квалитет радне снаге и већа стопа учешћа одраслих у неформалном образовању одраслих.

VII-8 Вођење Подрегистра за ЈПОА

У сталној комуникацији са представницима Comtrade унапређен је рад Подрегистра ЈПОА, који је успостављен 2021. године

До краја 2023. године унето је 695 програма у Подрегистар ЈПОА.

Уз подршку партнера, преведено је 400 програма неформалног образовања одраслих на енглески језик и припремљено за унос у Подрегистар ЈПОА.

VII-9 Успостављање и унапређивање сарадње са међународним организацијама и учешће у пројектима усмереним на развој неформалног образовања одраслих

Агенција активно учествује у пројекту „Микроквалификације - нови пут за изградњу капацитета у стручном образовању“, који финансира Европска Унија кроз Ерасмус позив за финансирање пројеката у области стручног образовања. Циљ овог пројекта је оснаживање везе између земаља западног Балкана и ЕУ путем анализе и дефинисања микроквалификација у стручном образовању.

У склопу сарадње са UNHCR-ом у Србији одржан је заједнички састанак са циљем унапређење приступа избеглица образовању и запошљавању у Републици Србији на коме је презентован поступак акредитације програма неформалног образовања одраслих за стицање статуса ЈПОА.

Остварена вредност индикатора за 2023. годину:

1. Сачињено је **115 извештаја** о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, начину остваривања и кадра за одобравање статуса ЈПОА и издато **99 решења** за стицање статуса ЈПОА;
2. Организовано је **два дводневна догађаја** на националном нивоу са социјалним партнерима и заинтересованим субјектима (Министарства просвете, Привредна комора Србије, удружења послодаваца, јединице локалне самоуправе и др.) на којима је промовисано стицање статуса ЈПОА и одржано је **10 састанака** са представницима послодавачких удружења и заинтересованим организацијама за стицање статуса ЈПОА; Агенција је организовала једнодневну Конференцију у сврху промоције система НОКС, могућностима и значају стицања статуса ЈПОА, те бржег и флексибилнијег пута стицања квалификација у складу са концептом целоживотног учења.
3. Реализовано **5 радионица** за имплементацију стандарда самовредновања, спољашњег вредновања као и обука ЈПОА за упис података о полазницима/кандидатима у Регистар деце, ученика, одраслих и студената;
4. Ревидирани су обрасци за подношење захтева и писање програма неформалног образовања одраслих и КВиС и Упутство за израду програма обуке. Организовано је **30 консултативних састанака** у сврху пружања информација у вези са подношењем Захтева, припремом документације и писањем предлога Програма неформалног образовања одраслих; Израђен је Образац за процену Програма обука неформалног образовања одраслих.
5. Преведено је **400** програма образовања одраслих на енглески језик и припремљено за унос у Подрегистар ЈПОА;
6. Извршено је **десет** спољашњих вредновања квалитета рада ЈПОА и израђено десет извештаја након спроведених обука за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада ЈПОА.

VIII ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ КВАЛИТЕТА И СТРАТЕГИЈЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

У оквиру ове области, Програмом рада Агенције, предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
VIII-1	Унапређивање квалитета, организације и управљања ресурсима Агенције и комуникације са различитим заинтересованим циљним групама	У складу са Стратегијом квалитета ослањајући се на Мисију и Визију, Агенција континуирано унапређује интерне процедуре. Агенција ће пратити спровођење активности у вези са Финансијским управљањем и контролом и благовремено и превентивно управљати утврђеним ризицима. Наставиће се спровођење активности усавршавања запослених, као и унапређивање процеса увођења ангажованих лица и комисија у складу са описом посла. Агенција ће у складу са начелом транспарентности и јавности континуирано информисати заинтересоване субјекте о процедурама, условима, захтевима у оквиру својих надлежности, као и упућивати на коришћење интернет странице Агенције, Портала и Регистра НОКС-а. У складу са Стратегијом комуникације, Агенција ће континуирано пратити ниво задовољства корисника услуга и социјалних партнера у циљу побољшања квалитета услуга. За потребе израде Годишњег извештаја о раду Агенције анализираће се подаци о спроведеним активностима у оквиру имплементације Стратегије квалитета и Стратегије комуникације.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. Унапређене интерне процедуре, и методологије рада и сарадње организационих јединица и запослених/ангажованих лица; 2. Организовано најмање 10 обука, семинара, радионица и сл. у оквиру процеса усавршавања запослених/ангажованих лица; 3. Потписан најмање један акт о сарадњи са релевантним социјалним партнерима; 4. Припремљени подаци за потребе извештавања о праћењу имплементације Акционог плана за спровођење Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године – период 2021–2023. година; 5. Организовање периодичних скупова са циљем информисања и размене искустава са релевантним социјалним партнерима; 6. Прикупљени подаци о задовољству корисника услуга и квалитету сарадње са социјалним партнерима; 7. Најмање 15 медијских објава о раду Агенције.

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област VIII:

VIII-1 Унапређивање квалитета, организације и управљања ресурсима Агенције и комуникације са различитим заинтересованим циљним групама

Управљање укупним квалитетом Агенција сматра процесом усмереним на кориснике услуга и има за циљ континуирано унапређивање процеса активности. Агенција је током 2023. године настојала да осигура да сви запослени раде на заједничким циљевима побољшања квалитета услуге, као и побољшања поступака који су на снази за пружање услуга. Током 2023. године:

- Константно се радило на обуци и усавршавању запослених;
- Фокус је усмеравао на побољшање квалитета резултата Агенције континуираним побољшањем интерних процедура;
- Константно је обнављана опрема и инфраструктура коришћењем нових технологија и технолошких достигнућа у служби квалитета услуга и повећања рентабилности и продуктивности пословања;
- Рационализовани су трошкови без нарушавања квалитета услуга и услова рада;

- Стварано је поверење код корисника засновано на квалитетним услугама заснованих на њиховим захтевима и потребама као и према важећим прописима;
- Стварана је култура рада кроз професионално и пристојно опхођење према странкама поштујући регулативу.

Континуирано се инсистира на успостављању система квалитета са циљем ефикаснијег одвијања процеса у свим доменима и стварања услова за стална побољшања процеса рада као и потпуну документованост процеса рада уз стално идентификовање и отклањање неусаглашености.

Остваривање мисије и визије Агенције, током 2023. године, било је засновано на:

- пружању значајних напора и доприноса, уз примену најбољих међународних искустава, у процесу промовисања Регистара НОКС-а,
- развоју стандарда квалификација у складу са потребама појединца, тржишта рада и друштва у целини,
- пружању подршке Савету НОКС-а и секторским већима,
- спровођењу мера за усклађивање НОКС-а са ЕОК-ом,
- ефикасном и брзом спровођењу поступка признавања страних школских и високошколских исправа и
- акредитацији јавно признатих организатора активности образовања одраслих.

Припремљени су подаци за потребе извештавања о праћењу имплементације Акционог плана за спровођење Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године (у даљем тексту: СРОВРС 2030) у оквиру мера за унапређивање релевантности и квалитета образовања, те предложене конкретне активности у вези са даљом имплементацијом НОКС-а које су уграђене у Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење СРОВРС 2030.

Агенција је израдила **Информатор о раду** који је објављен на Порталу Повереника у октобру 2022. године.

У 2023. години спроведене су активности на потпуној примени, побољшању и развоју система **Финансијског управљања и контроле** Агенције чиме је унапређена стратешка политика, акције и мере, чијом имплементацијом су обављане потребне промене у Агенцији, водећи рачуна о међусобним везама организационих јединица.

Запослени су укључени у процесе разумевања значаја имплементације система квалитета у свим фазама рада за квалитет коначне услуге и схватања квалитета као трајног процеса идентификације, ублажавања и уклањања недостатака уз перманентно побољшање квалитета корисничке услуге и осигуравање обуке запослених.

Стручно усавршавање запослених представља важан сегмент рада Агенције, те је и за 2023. годину израђен План стручног усавршавања запослених.

Запослени су похађали следеће обуке: Етика и интегритет, Управљање пројектним циклусом, Обуку лица задужених за родну равноправност, примена ЗУП-а у пракси, као и већи део обука везаних за лични развој. У складу са Планом стручног усавршавања, узето је учешће у обуци под називом „Базични концепти за алтернативну подршку у кризи“. Узето је учешће на Стручној едукацији из области радних односа, едукацији која се односила на права и обавезе по Закону о заштити података о личности, вебинару „Извештавање о систему финансијског управљања и контроле и раду интерне ревизије за 2022. годину“, као и на едукацији везаној за нови режим запошљавања и друге актуелности у области радних односа и обрачуна плата у јавном сектору. Агенција је пружала подршку новозапосленима како би на најадекватнији начин били упознати са свим пословним процесима, процедурама и активностима.

Припремљена су ажуриране појединачне Комуникационе стратегије за нове сазиве 12 секторских већа са пратећим плановима комуникације;

Агенција континуирано остварује сарадњу са различитим институцијама, телима и организацијама релевантним за доношење и спровођење политика релевантних за образовање и запошљавање. Током 2023. године је настављено развијање комуникације са кључним корисничким групама: државном управом, покрајинским органима управе, медијима, локалном самоуправом, организацијама и пословним субјектима, научном заједницом и образовним институцијама и грађанима. Највише директних упита корисника долази посредством званичне имејл адресе и интернет странице Агенције чиме је грађанима омогућен додатни вид директне комуникације са Агенцијом и информисања о раду.

Потписан је споразум о пословно – техничкој сарадњи за Националним телом за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, споразум са канцеларијом UNHCR-а у Србији и Споразум о пословној сарадњи Агенције и Јавног предузећа „Службени гласник“ Београд.

Организовани су периодични скупови са циљем информисања и размене искустава са релевантним социјалним партнерима. Током 2023. године организована су два „Национална дијалога“ и конференција поводом петогодишњице рада Агенције за квалификације.

Вести и информација о раду Агенције Током 2023. године објављиване су на интернет порталу Агенције.

Остварене вредности индикатора за 2023. годину

- Унапређене интерне процедуре, и методологије рада и сарадње организационих јединица и запослених/ангажованих лица;
- Сprovedено је стручно усавршавање запослених;
- Потписана су 3 акта о сарадњи са релевантним социјалним партнерима;
- Припремљени подаци за потребе извештавања о праћењу имплементације Акционог плана за спровођење Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године (у даљем тексту: СРОВРС 2030) у оквиру мера за унапређивање релевантности и квалитета образовања, те предложене конкретне активности у вези са даљом имплементацијом НОКС-а које су уграђене у Акциони план за период од 2024. до 2026. године за спровођење СРОВРС 2030.
- Организовани су периодични скупови са циљем информисања и размене искустава са релевантним социјалним партнерима;
- Прикупљени подаци о задовољству корисника услуга и квалитету сарадње са социјалним партнерима;
- Поднет је Годишњи извештај о спровођењу финансијског управљања и контроле Централној јединици за хармонизацију;
- Редовно ажуриран интернет портал Агенције;
- Припремљена су ажуриране појединачне Комуникационе стратегије за нове сазиве 12 секторских већа са пратећим плановима комуникације;
- Објављено најмање 25 објава о раду Агенције на званичном интернет порталу агенције.

IX ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД АГЕНЦИЈЕ

У оквиру ове области, Програмом рада Агенције, предвиђене су следеће активности:

	АКТИВНОСТ	ОПИС
IX-1	Праћење и примена прописа, израда општих аката и процедура	У оквиру Службе за опште и правне послове (СОПП) континуирано се доносе општи акти и унапређују процедуре, те се прати доношење и измене закона, подзаконских аката и других прописа из области делатности рада Агенције. У зависности од измене прописа вршиће се анализе усклађености статута и општих аката Агенције са новодонетим прописима, као и израда предлога потребних измена општих аката чији је доносилац Управни одбор и аката чији је доносилац директор. Правна подршка ће се спроводити и кроз давање мишљења о нацртима закона и учешће у радним групама у вези са израдом нових прописа, те пружањем правних информација у вези са стручним питањима за потребе рада центара Агенције.
IX-2	Унапређивање канцеларијског пословања у електронском облику и повезивање са државном Писарницом	У сарадњи са Друштвом за израду информационих система „Мега computer engineering“ (МЕГА) наставиће се одржавање и надоградња информационог система електронске писарнице и софтвера за потребе ENIC/NARIC центра, али и осталих организационих јединица, односно Агенције у целости. Активности су усмерене на електронско канцеларијско пословање и интеграцију посебног софтверског решења Агенције са тзв. бројачем државне Писарнице ради доделе броја предмета и могућност размене докумената из предмета са другим органима управе путем Писарнице.
IX-3	Обезбеђивање, контрола и управљање финансијским средствима за рад Агенције	У оквиру Службе за рачуноводство и финансије (СриФ) израђују се финансијски планови и извештаји у складу са законским роковима, свакодневно се врши контрола документације на основу које се евидентирају пословне промене. Израђује се и прати извршење позиција финансијског плана и контролише се наменско трошења средстава. Током 2023. године у циљу обезбеђивања ликвидности и увећања прихода вршиће се анализе потенцијалних извора средстава, као и анализа постојећих трошкова ради рационализације истих.
IX-4	Ревизија улазних параметара за одређивање висине таксе за пружање јавне услуге	У оквиру СРиФ у координацији са осталим организационим јединицама Агенције планира се ревизија улазних параметара на основу којих је утврђена висина накнаде за признавање страних школских исправа и за давање одобрења другој организацији за стицање статуса ЈПОА и последично измена постојећег Правилника о висини предметних накнада у циљу усаглашавања овог акта са изменама Закона о НОКС-у из 2020. године и ради корекције висине постојећих износа имајући у виду промене улазних параметара на основу којих је иницијално утврђена висина.
Очекивана вредност индикатора за 2023. годину		1. <i>Предузете активности ради повезивање посебног софтверског решења Агенције са државном Писарницом;</i> 2. <i>Израда и усклађивање општих аката и процедура у Агенцију у складу са новодонетим прописима;</i> 3. <i>Остварење позиција финансијског плана у складу са планом;</i> 4. <i>Измењен Правилник о висини накнаде за признавање страних школских исправа и за давање одобрења другој организацији за стицање статуса ЈПОА.</i>

Према планираним активностима, у наставку је дат опис остварености и подаци о резултатима за област IX:

IX-1 Праћење и примена прописа, израда општих аката и процедура

Како је у току 2023. године донет Закон о изменама и допунама Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 76/2023), примарна активност односила се на измену Статута Агенције, што је и учињено доношењем Статута Агенције број: 022-359/2023-05 од 15.11.2023. године.

У току 2023. године Управни одбор је одржао 9 седница. Статут, чији предлог је припремљен од стране Агенције, донео је Управни одбор Агенције. Управни одбор донео је План за остваривање и унапређење родне равноправности. Поред тога донет је и Правилник о висини таксе за јавне услуге које пружа Агенција за квалификације, који је, након прописане процедуре, објављен у „Службеном гласнику РС“, број 93/2023, а чија је примена почела 1. јануара 2024. године.

Агенција је одабрана као једна од јавних агенција чији ће се рад пратити од стране Министарства за државну управу и локалну самоуправу (МДУЛС), а преко консултантске куће СИГМА. Одржано је више састанака, а на захтев МДУЛС-а одговорено је на низ питања везаних за рад јавних агенција уопште, као и непосредно на рад Агенције.

У 2023. години настављене су активности везане за дигитализацију административних поступака. Током 2023. године, вршено је ажурирање административних поступака и то:

за грађане: 1. Поступак признавања стране високошколске исправе ради запошљавања (професионално признавање) – број поступка 08.04.0005; 2. Поступак признавања стране школске исправе средњег образовања (број поступка 08.04.0004); 3. Поступак признавања стране школске исправе основног образовања (број поступка 08.04.0003).

за привреду: 1. Издавање одобрења свим правним лицима, осим основних и средњих школа (другим организацијама) за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих (ЈПОА)- Шифра поступка: 08.04.0001; 2. Подношење Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације - Шифра поступка: 08.04.0002.

Агенција је, по захтеву Републичког секретаријата за јавне политике (даље: РСЈП), учествовала у дефинисању потребних активности везане за животне догађаје, конкретно животни догађај „Пресељење“. Агенција је редовно достављала податке које је РСЈП тражио, а у вези са поступцима које Агенција спроводи, а налазе се на порталу е-управа.

Када су у питању предлози општих аката, за чије доношење је надлежан директор, с обзиром на новонастале законске промене и проширене надлежности Агенције, у току 2023. године усаглашен је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији.

У складу са обавезама утврђеним Законом о родној равноправности, израђен је План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности као и Одлука о одређивању лица одговорних за спровођење мера из плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности у Агенцији за квалификације за 2023. годину.

Агенција је дала мишљење о нацртима закона и учешће у радним групама у вези са израдом нових прописа: Радну верзију и Нацрт закона о изменама и допунама Закона о НОКС-у, Нацрт закона о дуалном образовању, Предлог програма за поједностављење административних поступака и регулативе „е-ПАПИР“ за период 2023-2025. године, Нацрт закона о безбедности у железничком саобраћају, Нацрт закона о војном образовању (учешће на јавној расправи у Београду), Предлог стратегије активног и здравог старења у Републици Србији за период од 2024. године до 2030. године са Акционим планом.

Агенција је по захтеву Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања именовала члана и заменика члана Радне групе за израду и праћење Акционог плана запошљавања за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, као и по захтеву Министарства туризма и омладине за именовање члана и заменика члана Радне групе за спровођење и праћење Стратегије за младе у Републици Србији за период 2023-2030.

Поред наведеног, на захтев Канцеларије за дуално образовање и Национални оквир квалификација Агенција је предложила члана Радне групе за дигитализацију процеса и процедура у оквиру пројекта „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националног оквира квалификација у светлу целеоживотног учења у Србији“, као и члана Радне групе за реализацију пројекта „Имплементација интегралног извештајног система за методологију за развој профила сектора, заснованог на методологији профила сектора чији је основни циљ успостављање аналитичког извештајног система као подршка пословном процесу и основним функцијама у Министарству просвете“, а такође је предложила чланове радних група за израду подзаконских аката у складу са Законом о изменама и допунама Закона о НОКС-у („Сл. гласник РС“ број 76/2023).

Сходно захтеву Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Агенција је предложила члана и заменика члана за израду Предлога листе дефицитарних занимања за спровођење закона о запошљавању странаца.

Агенција је и током 2023. године била ангажована на више пројеката, те су, између осталих активности, сачињени и следећи акти:

- 12 уговора ради ангажовања лица по другим основама;
- Допуна одлуке за чланове Пројектног тима за спровођење активности на Пројекту „Развој смерница за примену микрокреденцијала у високом образовању“;
- Одлука о измени одлуке о образовању Пројектног тима за спровођење активности на Пројекту Дигитализација алата за каријерно вођење младих ;
- Израда уговора о поверљивости и друго.

За потребе ЈПОА центра израђена су следећа акта, приказана у табели:

АКТИ	број
Одлука о именовању чланова стручне комисије	52
Уговор о делу	30
Изјаве о непостојању сукоба интереса	30
Тим за спољашње вредновање	13
Акти у вези са одлукама за избор чланова у посебне стручне комисије за 2023. године и наредне године – сајт Агенције	2

IX-2 Унапређивање канцеларијског пословања у електронском облику и повезивање са државном Писарницом

У вези са активностима које се односе на унапређивање канцеларијског пословања у електронском облику и повезивање са државном Писарницом, Агенција је наставила да користи софтверско решење „Hermes Pisarnica“ предузећа Mega Computer Engineering d.o.o. Beograd, а које ће у сарадњи са Канцеларијом за ИТ извршити повезивање и омогућити пренос информација и преузимање јединственог броја предмета од Писарнице и приказивање истог у апликацији „Hermes Pisarnica“.

Запослени у Агенцији су преко Националне академије за јавну управу (даље: НАЈА) похађали обуку везану за електронско канцеларијско пословање, као и вебинар „У сусрет новим обавезама електронског архивирања од 1. јануара 2024. године“ у организацији Параграф-а.

У току 2023. године закључен је уговор о закупу пословног простора за одлагање и чување архивске грађе Агенције за квалификације – Архивски депо.

У складу са законским обавезама и за 2023. годину Државном архиву предата је Архивска књига Агенције.

Остали послови:

Агенција је поступила по 13 захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја, и упутила два одговора на жалбу, а који поступци су окончани у корист Агенције.

У току 2023. године спроведено је 8 конкурса за пријем у радни однос након добијања сагласности Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Припремљен је план активности, и спровођени редовни месечни обиласци и контроле, као и обуке новозапослених и новоагажованих у вези са пословима безбедности и здравља на раду и заштите од пожара. Извршено је испитивање услова радне средине у зимским условима и отпочет рад на ревизији Акта о процени ризика.

Било је више покушаја остваривања додатне сарадње са УЗЗПРО, те је упућен допис који се односи на уређења улазног хола, одржавање хигијене хола, поправке лифта и уређења степеништа.

IX-3 Обезбеђивање, контрола и управљање финансијским средствима за рад Агенције

У извештајном периоду вршени су следећи послови:

- Израда и слање месечних извештаја о токовима готовине Министарству финансија за периоде јануар-новембар 2023. године;
- Израда и достава годишњег финансијског извештаја за 2022. годину посредством апликације Агенције за привредне регистре;
- Пријем, контрола, обрада и евидентирање рачуноводствене документације (улазне фактуре, одобрења, задужења и сл.), а у вези са пословним догађајима коју су настали у 2023. години;
- Контрола расположивих средстава према позицијама усвојеног финансијског плана за 2023. годину;
- Креирање предлога за давање сагласности директору са циљем извршења обавеза према добављачима и измирења осталих обавеза изразом и реализацијом налога за пренос средстава путем апликације ЕПП Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије;
- Израда месечних извештаја о присутности на раду на основу решења, налога, дознака и остале пратеће документације за 12 месеци;
- Обрачун и исплата зарада запослених за 12 месеци према извештају о присутности на раду и остале документације;
- Обрачун и исплата накнада за радно ангажована лица за 12 месеци;
- Обрачун и исплата накнада директору и члановима Управног одбора за 12 месеци;
- Обрачун и исплата накнада председницима и члановима секторских већа према присутности на одржаним седницама;
- Обрачун и исплата накнада за превоз на посао и са посла запосленим лицима за 12 месеци;
- Издавање налога за службена путовања, пријем путних рачуна, обрачун и исплата путних трошкова запосленима;
- Обрачун накнаде за боловање преко 30 дана, достава документације Републичком фонду за здравствено осигурање, пријем средстава и исплата накнада;
- Припрема и достава требовања средстава из буџета;
- Израда предлога измене Финансијског плана за 2023. годину и достављање измена и допуна Управном одбору на одлучивање;

- Рад на порталу Централног регистра фактура Управе за трезор Министарства финансија (ЦРФ) – праћење доспелости обавеза са аспекта рокова прописаних Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама;
- Рад на порталу електронских фактура Министарства финансија (СЕФ)– контрола и одобрење примљених фактура;
- Припрема и достављање оквира потребних средстава из буџета за 2024.годину;
- Припрема предлога Финансијског плана Агенције за 2024. годину и достављање Управном одбору на одлучивање;
- Израда и достављање спецификација - задужења по рачунима за струју на основу Споразума о међусобном измирењу обавеза осталим корисницима простора у згради на адреси Мајке Јевросиме 51;
- Израда потврда да средства нису искоришћена о својој намени на захтев физичких лица, уплатилаца накнаде;
- Повраћај погрешно уплаћених накнада, а по захтеву странака и решењима директора;
- Припрема и достављање документације потребне Комисији за попис имовине и обавеза Агенције са стањем на дан 31.12.2023.године;
- Остали послови по налогу директора.

Програмом рада за 2023. годину у оквиру службе планирана је активност на ревизији улазних параметара за одређивање висине таксе за пружање јавне услуге, јер се јавила потреба за изменом висине постојећих износа посебно имајући у виду промене улазних параметара на основу којих је иницијално утврђена висина. **Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Сл.гласник РС“ бр. 14/13, 25/13 и 99/13) прописани су** принципи на којима се заснива, елементи за утврђивање висине таксе за непосредно пружену јавну услугу, поступак или радња коју је пружио, односно спровео надлежни субјект, формула за утврђивање висине таксе, евиденција о плаћеној такси, као и одступања од правила утврђивања висине таксе. На основу наведеног, утврђени су трошкови који представљају прописане елементе за утврђивање таксе. Предлог новог Правилника о таксама за јавне услуге које пружа Агенција за квалификације усвојен је од стране Управног одбора и на њега је добијена сагласност Министарства финансија.

На основу анализе извршења Финансијског плана за 2023.годину утврђено је да су **Приходи** Агенције за 2023. годину **планирани** су у укупном износу од **192,063,000.00** динара, а **остварени** у износу од **179,014,445.33 динара (93%)**. **Расходи** Агенције за 2023.годину **планирани** су у укупном износу од **184,017,800.00,00** динара, а **извршени** су у износу од **153,598,730.50 динара (83%)**.

У оквиру Службе за финансије и рачуноводство врше се и послови јавних набавки. План јавних набавки за 2023.годину донет је 06.03.2023. године, а Годишњи списак набавки на које се закон не примењује 06.03.2023.године.

У 2023. години Агенција је планирала и спровела следеће набавке:

– **5 поступка јавних набавки и то:**

1. Јавна набавка добара – горива и мазива (набавку је спровела Управа за заједничке послове републичких органа) јавну набавку добара горива и мазива спровела је Управа за заједничке послове републичких органа, и закључила оквирни споразум у трајању од три године на основу ког је закључен појединачни уговор на период од октобра 2023. до октобра 2024. године.

2. Јавна набавка услуга – услуге обезбеђења. Јавну набавку услуге обезбеђења спровела је Управа за заједничке послове републичких органа, и закључила оквирни споразум у трајању од четири године, планирано је да у току 2024. буде закључен појединачни уговор чим се стекну технички услови.
3. Јавна набавка добара – рачунарска опрема спроведена је у отвореном поступку.
4. Јавна набавка услуга – услуге службених путовања спроведена је у отвореном поступку.
5. Јавна набавка добара – електрична енергија (набавку спровела Управа за заједничке послове републичких органа)

Јавну набавку електрична енергија спровела је Управа за заједничке послове републичких органа, и закључила је Оквирни споразум.

- **38 поступка набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује** сходно члану 27. став 1. тачка 1).

Све набавке на које се закон не примењује спроведене су у складу са Правилником о ближем уређивању начина планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци и начина планирања и спровођења набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује у Агенцији за квалификације, а са одабраним понуђачима закључени су оквирни споразуми/ уговори или су издате наруџбенице у складу са условима конкретне набавке.

Агенција је о спроведеним поступцима јавних набавки и набавки које се спроводе на основу члана 27. став 1. Закона о јавним набавкама, сходно члану 181. став 3. Закона о јавним набавкама доставила, на Порталу јавних набавки, извештај за 2022. годину у законском року.

Остварени индикатори у 2023. години

- Предузете су потребне активности ради унапређивања канцеларијског пословања у електронском облику и повезивања са државном Писарницом;
- Израђена су и усклађена општа и појединачна акта у Агенцију у складу са изменама и допунама Закона о НОКС-у,
- Донет Правилник о висини таксе за јавне услуге које пружа Агенција за квалификације
- У 2023. години остварено је 93% планираних прихода, а извршено 83% планираних расхода.

Агенција је у потпуности и правовремено реализовала све активности предвиђене *Програмом рада Агенције за квалификације за 2023. годину*, у складу са наведеним индикаторима и планираним исходима као и захтевима који су постављени од стране надлежног министарства и Владе Републике Србије, а у циљу имплементације и усклађивања НОК-а Републике Србије са ЕОК-ом на територији Европске уније и шире.

У Београду,
Дана 22.02.2024. године

АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

проф. др Часлав Митровић, директор